

Вінницький національний технічний університет
Факультет менеджменту та інформаційної безпеки
Кафедра підприємництва, логістики та менеджменту

Бакалаврська дипломна робота на тему:

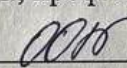
ЛОГІСТИЗАЦІЯ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА
(НА ПРИКЛАДІ ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
“ВІННИЦЬКИЙ ЗАВОД “МАЯК”)

Виконав: студент 4 курсу, групи Л-206

спеціальності 073 «Менеджмент»

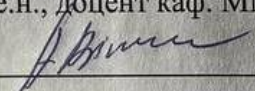
Бирлінський А. П.

Керівник: д.е.н., проф. каф. ПЛМ

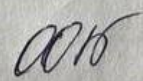
Мороз О. О.

« 4 » 06 2024 р.

Рецензент: к.е.н., доцент каф. ММЕ

Вітюк А. В.

« 5 » 06 2024 р.

Допущено до захисту

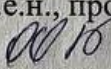
Завідувач кафедри ПЛМ проф. Мороз О. О.

« 5 » 06 2024 р.

Вінниця ВНТУ 2024

Вінницький національний технічний університет
Факультет менеджменту та інформаційної безпеки
Кафедра підприємництва, логістики та менеджменту

Рівень вищої освіти - перший (бакалаврський)
Галузь знань – Управління та адміністрування
Спеціальність – 073 «Менеджмент»
Освітньо - професійна програма – «Логістика»

ЗАТВЕРДЖУЮ
завідувач кафедри ПЛІМ
д.е.н., професор Мороз О.О.

18 березня 2024 р.

ЗАВДАННЯ

НА БАКАЛАВРСЬКУ ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

групи Л-206 Бирлінського А. П.

1. Тема роботи:

Логістизація грошових потоків підприємства (на прикладі приватного акціонерного товариства «Вінницький завод «Маяк»)

керівник роботи: д.е.н. проф. каф. ПЛІМ Мороз О.О.

затверджені наказом ВНТУ від 11 березня 2024 року № 80.

2. Термін подання студентом роботи: 03 червня 2024 р.

3. Вихідні дані до роботи: законодавчі та нормативні документи, наукові дослідження за темою бакалаврської дипломної роботи, фінансова звітність підприємства, статистичні дані

4. Зміст текстової частини (перелік питань, які потрібно розробити):

1 ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЛОГІСТИЗАЦІЇ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ

2 ОЦІНЮВАННЯ ПОЛІТИКИ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ВІННИЦЬКИЙ ЗАВОД «МАЯК»

3 ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ТА ЇХ ЛОГІСТИЗАЦІЯ

5. Перелік ілюстративного матеріалу:

фінансовий стан підприємства, організаційна структура управління підприємством, аналіз динаміки і структури грошових потоків за 2021-2023 рр., ефективність використання грошових потоків, пропозиції щодо вдосконалення ефективності та логістики грошових потоків.

6. Консультанти розділів роботи:

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1. Спеціальна частина	Мороз О.О. професор кафедри ПЛМ		

7. Дата видачі завдання 18 березня 2024 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів бакалаврської дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Формування та затвердження теми бакалаврської дипломної роботи (БДР)	Лютий 2024 р.	вих.
2	Виконання спеціальної частини БДР. Перший рубіжний контроль виконання БДР (1-й розділ БДР)	Березень-квітень 2024 р.	вих.
3	Виконання спеціальної частини БДР. Другий рубіжний контроль виконання БДР (2-й розділ БДР)	Квітень-травень 2024 р.	вих.
4	Виконання спеціальної частини БДР. Третій рубіжний контроль виконання БДР (3-й розділ БДР)	Травень 2024 р.	вих.
5	Нормоконтроль. Попередній захист БДР	03 червня 2024 р.	вих.
6	Рецензування БДР	07 червня 2024 р.	вих.
7	Захист БДР	10-27 червня 2024 р.	вих.

Студент

Бирлінський А. П.

Керівник роботи

Мороз О.О

АНОТАЦІЯ

Бирлінський А. П.. Бакалаврська дипломна робота на тему: “Логістизація грошових потоків підприємства (на прикладі приватного акціонерного товариства “Вінницький завод “Маяк”)”.

Розглянуто теоретичні аспекти грошових потоків, основні методи та механізми їх логістизації. Проаналізовано основні показники фінансового стану підприємства та політики управління грошовими потоками. Запропоновано основні напрями оптимізації грошових потоків та розроблено пропозиції по вдосконаленню логістики грошових потоків.

Ключові слова: грошові потоки, чистий грошовий потік, логістизація.

ANNOTATION

Birlinskiy A. Bachelor's thesis on the topic: "Logistics of cash flows of the enterprise (on the example of the private joint-stock company «Vinnytsia plant «Mayak»)”.

The theoretical aspects of cash flows, the main methods and mechanisms of their logistics are considered. The main indicators of the company's financial condition and cash flow management policy are analyzed. The main areas of optimization of cash flows are proposed and suggestions for improving the logistics of cash flows are developed.

Key words: cash flows, net cash flow, logistics.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1 ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЛОГІСТИЗАЦІЇ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ	6
1.1 Сутність та значення ефективного управління грошовими потоками підприємства	6
1.2 Класифікація і види грошових потоків підприємства	12
1.3 Логістизація грошових потоків в системі фінансового менеджменту	16
2 ОЦІНЮВАННЯ ПОЛІТИКИ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА “ВІННИЦЬКИЙ ЗАВОД “МАЯК”	23
2.1 Загальна характеристика підприємства	23
2.2 Аналіз фінансового стану підприємства	26
2.3 Аналіз системи управління грошовими потоками	29
3 ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ТА ЇХ ЛОГІСТИЗАЦІЯ	38
3.1 Шляхи підвищення ефективності грошових потоків	38
3.2 Вдосконалення системи управління підприємством	52
ВИСНОВКИ	57
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	61
Додаток А Фінансова звітність ПрАТ “Вінницький завод “Маяк”	64
Додаток Б Ілюстративний матеріал до бакалаврської дипломної роботи	76
Додаток В Протокол перевірки бакалаврської дипломної роботи на наявність текстових запозичень	81

ВСТУП

В умовах воєнного стану і нестабільного зовнішнього середовища необхідно оперативно реагувати на зміни господарських зв'язків, взаємостосунків з контрагентами, дефіцит сировинних, фінансових та інших ресурсів. В цих умовах особливого значення набуває система управління грошовими потоками підприємства, методи і механізми оптимізації та синхронізації їх у часі з метою найефективнішого їх використання. В системі фінансового менеджменту тема управління грошовими потоками є не лише однією із “наймолодших” тем, але й однією із найактуальніших. Це пояснюється тим, що ефективний кеш-менеджмент визначає платоспроможність, надійність і фінансову стійкість підприємства, а також кінцевий результат діяльності - прибутковість. Цим обумовлено вибір досліджуваної теми.

Питання формування, управління грошовими потоками вивчалися багатьма науковцями, такими як, Є. Бріхгем, Е. Нікбахт, Г. Райс, І. А. Бланк, Лігоненко Л. О., Поддєрьогін А. М., Г. Г. Кірейцев, І. Т. Балабанов, Ф. Ф. Бутинець, Є.В. Мних, В. В. Костецький, Бутов А. М. [1], Бондаренко О. С. [2], Волинчук Ю. В. та ін. В бакалаврській дипломній роботі були використані вітчизняні та зарубіжні наукові дослідження і методики в області аналізу, управління та оптимізації грошових коштів, джерела наукових видань, а також бухгалтерські документи за 2021-2023 роки.

Метою дослідження є розробка пропозицій щодо вдосконалення управління грошовими потоками з використанням логістичних підходів. Об'єктом дослідження є грошові потоки підприємства. Дослідження здійснювалися на прикладі приватного акціонерного товариства “Вінницький завод “Маяк”. Предметом дослідження даної роботи є механізми та методи управління грошовими потоками та їх логістизації на досліджуваному підприємстві.

Для виконання поставленої мети необхідно виконати такі завдання:

- визначити теоретико-методологічні підходи до управління та логістизації грошових потоків на підприємстві;
- вивчити організаційну структуру та фінансово-економічні показники підприємства;
- провести аналіз грошових потоків підприємства;
- визначити рівень збалансованості та ефективності грошових потоків;
- розробити пропозиції щодо логістизації та підвищення ефективності управління грошовими потоками.

При дослідженні використовувались такі методи, як аналіз - метод дослідження, що полягає в уявному розчленуванні цілого поняття на складові, виділенні його окремих частин, зв'язку між ними; синтез - з'єднання окремих частин в єдине ціле. Перехід від аналізу фактів до синтезу здійснюється за допомогою індукції (спосіб переходу від знання окремих фактів до знання загального, від вивчення причин до результатів) та дедукції - спосіб дослідження від загального до часткового, від результатів до причин, а також індуктивний метод, порівняння, коефіцієнтний аналіз.

1 ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЛОГІСТИЗАЦІЇ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ

1.1 Сутність та значення ефективного управління грошовими потоками підприємства

В умовах воєнного стану дедалі більшого значення набувають питання управління грошовими потоками як чинник не лише ефективності функціонування підприємства, а й виживання в надскладних форс-мажорних умовах війни. Розлагоджені торговельні, господарські зв'язки з контрагентами, інфляція, дефіцит ресурсів і коштів призводять до необхідності ефективнішого використання обмежених ресурсів, в тому числі фінансових.

Від розробки і впровадження ефективних методів управління фінансовими потоками залежить не тільки безперервність господарської діяльності підприємства, а й досягнення стратегічних цілей. Тому питання управління фінансовими потоками в логістичній системі зараз особливо актуальне і вимагає більш детального опрацювання.

Сьогодні все більшої популярності набувають наукові дослідження, пов'язані з логістизацією грошових потоків на підприємстві у системі фінансового менеджменту, зокрема у працях Костецького В. В., Бутова А. М. [1], Кустріч Л. [2], Бондаренка О. С. [3], Волинчук Ю. В. [4] та ін. Наукові дані підтверджують важливість управління грошовими потоками в системі фінансового менеджменту і підвищення її ефективності.

В системі фінансового менеджменту проблематика управління грошовими потоками почала розроблятися найпізніше зпоміж інших функцій і проблематик фінансового менеджменту, наприкінці 50-тих років 20-го століття і є найновішою сферою управління, а відповідно і недостатньо ще розробленою. Важливість і актуальність пояснюється тим, що навіть

прибуткове підприємство може бути під загрозою банкрутства, якщо грошові потоки не оптимізовані і не синхронізовані у часі.

Термін «грошові потоки» почав використовуватися в Україні з переходом до міжнародної системи обліку та звітності, формуванням ринкової економіки. Аналіз структури грошових потоків дає можливість менеджерам і власникам визначити якість прибутку, проблемні місця в системі грошового обороту.

Відповідно до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” рух грошових коштів або іншими словами грошові потоки - це надходження і вибуття грошових коштів (грошей) протягом звітного періоду в результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності [5].

В цілому поняття грошового потоку дуже широке і охоплює всі види підприємницької діяльності, адже будь-який бізнес можна розглядати як рух грошових коштів. Таким чином, поняттю грошового потоку дається лише загальне тлумачення, і вже у кожного підприємства є свої нюанси, які залежать від таких факторів, як форма власності, вид діяльності, особливості розрахунків, облікова політика і т. д.

Грошовий потік підприємства - це цілеспрямований рух зі зміною обсягу, виду, форми і різновиду фінансових ресурсів юридичної особи, який здійснюється з урахуванням фактора часу, при якому каталізатором виникнення і формування такого потоку є товарний потік підприємства [6].

Тобто грошовий потік підприємства - це сукупність розподілених протягом певного часу надходжень і виплат грошових коштів, що створюється в результаті його господарської діяльності. Оскільки вони охоплюють всі сфери діяльності компанії, важливим завданням менеджменту є формування ефективного механізму управління цими потоками на основі науково обґрунтованої системи показників для аналізу та оцінки реальних характеристик [1].

Грошовий потік на кожному підприємстві пов'язаний з такими напрямками:

- забезпечення процесу виробництва (закупівля сировини, матеріалів, комплектуючих, виплата заробітної плати);
- реалізація продукції (робіт, послуг), тобто відшкодування витрат і формування доходів;
- сплата податків, обов'язкових відрахувань і зборів;
- забезпечення спільної діяльності підприємств;
- отримання і погашення кредитів і сплата відсотків за кредит кредитним установам.

Таке групування пов'язане з різною економічною сутністю названих розрахунків, документооборотом, видами й методами фінансового та банківського контролю.

Від правильної організації грошових розрахунків у цілому залежить оперативність їх здійснення, а відтак ефективність господарської діяльності, а також і фінансовий стан суб'єктів господарювання.

Залежно від швидкості обороту, синхронізації грошових потоків та їх оптимізації значною мірою залежить ефективність всіх господарських операцій. В науковій літературі досить часто рух грошових коштів порівнюють з кровообігом в живому організмі. Чим ззагодженішими і синхронізованими будуть грошові потоки, тим здоровішим буде господарський організм. Основні функції та їх роль для підприємства визначено в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1 - Роль і значення грошових потоків підприємства

Функції грошових потоків	Характеристика функцій
1	2
1) обслуговують процес господарської діяльності підприємства	Ефективне управління фінансовими потоками забезпечує фінансову збалансованість підприємства в процесі його розвитку. Темпи цього розвитку і фінансова стійкість підприємства багато в чому визначаються ступенем синхронізації різних видів фінансових потоків один з одним за обсягом і часом. Такий високий рівень синхронізації забезпечує значне прискорення в реалізації стратегічних цілей розвитку компанії;
2) сприяє підвищенню ритмічності здійснення операційного процесу підприємства	Буд-який збій у здійсненні платежів негативно позначається на формуванні виробничих запасів сировини і матеріалів, рівні продуктивності праці, реалізації готової продукції тощо. У той же час ефективно організовані фінансові потоки підприємства, підвищуючи ритмічність здійснення операційного процесу, забезпечують

	зростання обсягу виробництва та реалізації продукції;
--	---

Продовження таблиці 1.1

1	2
3) дозволяє скоротити потребу підприємства у позиковому капіталі.	Активно управляючи фінансовими потоками, можна забезпечити більш раціональне та економне використання власних фінансових ресурсів, сформованих із внутрішніх джерел, знизити залежність темпів розвитку підприємства від залучених кредитів. Особливої актуальності цей аспект управління фінансовими потоками набуває для підприємств, що знаходяться на ранніх стадіях свого життєвого циклу, доступ яких до зовнішніх джерел фінансування досить обмежений.
4) важливим фінансовим важелем забезпечення прискорення обороту капіталу підприємства	Цьому сприяє скорочення тривалості виробничого і фінансового циклів, що досягається у процесі результативного управління фінансовими потоками, а також зниження потреби в капіталі, що обслуговує господарську діяльність підприємства. Прискорюючи за рахунок ефективного управління фінансовими потоками оборот

	капіталу, підприємство забезпечує зростання розміру прибутку;
--	---

Продовження таблиці 1.1

1	2
5)забезпечує зниження ризику неплатоспроможності підприємства.	Навіть у підприємств, що успішно здійснюють господарську діяльність і генеруючих достатню суму прибутку, неплатоспроможність може виникати як наслідок незбалансованості різних видів фінансових потоків у часі. Синхронізація надходження і виплат коштів, що досягається у процесі управління фінансовими потоками підприємства, дозволяє усунути фактор виникнення його неплатоспроможності;
6) дозволяють підприємству отримувати додатковий прибуток, що генерується безпосередньо його фінансовими активами.	Йдеться насамперед про ефективне використання тимчасово вільних залишків коштів у складі оборотних активів, а також накопичення інвестиційних ресурсів у здійсненні фінансових інвестицій. Високий рівень синхронізації надходжень та виплат коштів за обсягом і в часі дозволяє знижувати реальну потребу підприємства у поточному та страховому залишках фінансових

	активів, які обслуговують операційний процес, а також резерв інвестиційних ресурсів, що формується в процесі інвестування.
--	--

Виходячи з багатогранності та широти поняття грошового потоку, досить складним є його якісний аналіз, планування, прогнозування, контроль, регулювання та оптимізація на підприємствах. Тому виникає об'єктивна необхідність у структуризації, класифікації, а також визначенні функціонально-організаційних особливостей грошових потоків підприємства.

1.2 Класифікація і види грошових потоків підприємства

Аналіз вітчизняної та зарубіжної літератури дає можливість визначити різноманітні грошові потоки за різними класифікаційними ознаками.

Класифікація грошових потоків дає можливість виокремити, структурувати та визначити обсяги різних видів грошових потоків. Така диференціація грошових потоків сприяє об'єктивному аналізу руху коштів та подальшому плануванню з метою покращення управління грошовими потоками. Зокрема, поділ грошових потоків в залежності від видів господарської діяльності дає можливість визначити якість чистого грошового потоку.

Поділ та облік грошових потоків в залежності від напрямку руху на позитивний та негативний грошові потоки сприяють оптимізації їх за обсягами, що в результаті визначає ефективність господарської діяльності підприємства.

Оскільки грошові потоки можуть мати значний часовий лаг, тобто здійснюватися в різні періоди часу, то важливим є врахування впливу чинника часу на вартість грошей і, відповідно, мати можливість при прийнятті

управлінських рішень здійснювати розрахунок теперішньої чи майбутньої вартості.

Таблиця 1.2 - Класифікація грошових потоків

Класифікаційна ознака	Види грошових потоків
1) За напрямками руху	– Вхідні (позитивні) – Вихідні (негативні)
2) За видом валюти	– У національній валюті – В іноземній валюті
3) За характером	– Внутрішні – Зовнішні
4) За розподілом у часі	– Поточні (теперішні) – Майбутні – Минулі
5) За формами використаних грошових коштів	– У Готівковій формі – У безготівковій формі
6) За видом господарської діяльності	– Від операційної діяльності – Від фінансової діяльності – Від інвестиційної діяльності
7) За суб'єктами	– Юридичних осіб – Фізичних осіб – Держави – Міждержавні – Міжінституційні
8) За видами економічної діяльності	– За класифікацією КВЕД
9) За масштабами	– На рівні підприємства – На рівні підрозділів – На рівні окремих господарських операцій
10) За каналами руху	– Кредитний; – Валютний; – Фінансування; – Розрахунковий; – Інвестиційний;

	– Цінних паперів та дорогоцінних металів
--	--

Однією із найважливіших класифікаційних ознак є за видами економічної (господарської) діяльності.

В таблиці 1.3 представлені грошові потоки підприємства за видами діяльності з виокремленням статей їх формування [5]. У класифікаційні групування включено надходження та витрату коштів за напрямками. Групування грошових потоків дає можливість вивчити грошові потоки, оцінити можливості підприємства у відношенні до кредиторів та інших партнерів, виплатити дивіденди акціонерам, вивчити можливість залучення додаткових фінансових ресурсів за напрямками та видами діяльності.

Таблиця 1.3 – Грошові потоки підприємства за видами діяльності

Вид діяльності		
Поточна (операційна)	Інвестиційна	Фінансова
1	2	3
Надходження		
1. Від реалізації продукції 3. Від продажу основних засобів та іншого майна 4. Аванси, отримані від покупці (замовників) 5. Бюджетні асигнування та інше цільове фінансування	1. Від продажу основних засобів і об'єктів незавершеного будівництва 2. Безоплатно 3. Бюджетні асигнування та інше цільове фінансування 4. Кредити і позики	1. Бюджетне та інше цільове фінансування 2. Кредити і позики 3. Дивіденди і відсотки за короткостроковими фінансовими вкладками

6. Безоплатно 7. Інші надходження 8. Кредити і позики	5. Дивіденди і відсотки за фінансовими вкладками 6. Інші надходження	4. Доходи від продажу цінних паперів 5. Інші надходження
---	---	---

Продовження таблиці 1.3

1	2	3
Виплати		
1. Оплата рахунків постачальників 2. Оплата праці 3. Розрахунки з бюджетом 4. Внески в позабюджетні фонди 5. Видача підзвітних сум 6. Видача авансів 7. Фінансові вкладення 8. На оплату відсотків і основної суми боргу за одержаними кредитами і позиками 9. Інші виплати	1. Придбання товарів, оплата робіт і послуг 2. Виплата авансів підрядчикам 3. Оплата пайової участі в будівництві 4. Виплата відсотків і дивідентів за довгостроковими фінансовими вкладеннями 5. Фінансові вкладення довгострокового характеру 6. Придбання обладнання і транспортних засобів для будівництва 7. Інші виплати	Видача авансів 2. Короткострокові фінансові вкладення 3. Виплата відсотків і дивідентів за отриманими кредитами і позиками 4. На оплату відсотків і основної суми боргу за отриманими кредитами і позиками

На підприємствах, де основною діяльністю є виробництво продукції (робіт, послуг), основну частку чистого грошового потоку повинен становити чистий рух коштів від операційної діяльності. Тоді як основну долю

надходжень в структурі надходжень від операційної діяльності повинен становити позитивний грошовий потік від реалізації продукції (робіт, послуг).

1.3 Логістизація грошових потоків в системі фінансового менеджменту

Сьогодні компанії всього світу працюють в ситуації, коли економічне середовище нестабільне, тому вони потребують використання досконаліших і ефективніших методів і механізмів управління господарською діяльністю. Одним із дієвих методів є логістизація, яка дозволяє матеріальним, фінансовим та інформаційним потокам підприємства вийти на ефективніший рівень управління, з метою підвищення результативності виробничої діяльності та забезпечення конкурентоспроможності на ринку.

Логістизація грошових потоків є маловивченою науковою сферою, що обумовлено, по-перше, історично коротким періодом існування, по-друге, широтою і неоднозначністю трактування її сутності і, по-третє, її невивчені складністю через відсутність чіткого віднесення до логістичних або фінансових напрямків [1].

Логістичний підхід передбачає вивчення поточних процесів, які відбуваються в процесі підприємницької діяльності. У той же час загальновизнано, що основним видом логістичних потоків є матеріальне, фінансове та інформаційне, скоординоване наскрізне управління, яке забезпечує високу ефективність як діяльності підприємства, так і зростання конкурентоспроможності в цілому, на основі оптимізації витрат часу і ресурсів [4].

Завданням фінансової логістики є визначення обсягу фінансових ресурсів, необхідних підприємству на даний момент, джерела їх надходження та обґрунтованого витрачання. Крім того, Ефективність логістичної системи

визначається фінансовими результатами, які можуть бути використані для оцінки. Тобто основним завданням фінансової логістики є управління фінансовими потоками з метою збільшення вартості бізнесу.

Механізм управління рухом коштів – це система складових, які впливають на прийняття управлінських рішень щодо синхронізації та вдосконалення грошових потоків підприємства [7-9]. Цими елементами є:

- ринок, який визначає на основі співвідношення попиту і пропозиції на фінансовому й товарному ринках обсяги і напрями руху коштів. Попит і пропозиція на цих ринках формують рівень цін і оцінок активів, які підприємство купує або продає, визначають ефективність використання окремих інвестиційних продуктів, впливають на середню норму прибутковості капіталу і середньоринковий рівень ризику його використання;

- державне правове регулювання грошових потоків підприємства, зокрема: регулювання форм оплати окремих господарських операцій; процедури готівкових і безготівкових розрахунків; оподаткування; регулювання норм і методів амортизації основних засобів і нематеріальних активів, а також процедур формування інформаційної бази для управління грошовими потоками і т. д.;

- внутрішньогосподарський механізм впливу на формування грошових потоків підприємства, який регламентує певні оперативні управлінські рішення щодо їх оптимізації. Окремим елементом цього механізму є статут компанії, сформована політика управління грошовими потоками, а також внутрішні регламенти та вимоги до формування грошових потоків.;

- система розроблених і уніфікованих методів і прийомів управління грошовими потоками підприємства.

Механізм управління грошовими потоками підприємства включає: цілі і завдання управління; критерії управління – кількісний аспект цілей; фактори управління – елементи об'єкту та їх взаємозв'язки, які піддаються

управлінському впливові, задля досягнення поставлених цілей, принципи управління, специфіку і особливості управління, інструментарій управління, функції управління, а також, ресурси управління – матеріальні, фінансові ресурси, організаційний і соціальний потенціал. Він має ґрунтуватися на принципах системності, інтегрованості, достовірності, динамічності, відповідності цілям підприємства, досяжності, ефективності, багатоваріантності.

Основу оптимізації грошових потоків підприємства складає забезпечення збалансованості обсягів позитивних і негативного їхніх видів. На результати господарської діяльності підприємства негативний вплив роблять як дефіцитний, так і надлишковий грошові потоки [10-12].

Механізми оптимізації дефіцитного грошового потоку залежать від характеру цієї дефіцитності — короткострокової або довгострокової. Збалансованість дефіцитного грошового потоку в короткостроковому періоді досягається шляхом використання „Системи прискорення — уповільнення платіжного обороту”. Суть цієї системи полягає в розробці на підприємстві організаційних заходів щодо прискорення залучення коштів і уповільненню їхніх виплат.

Прискорення залучення коштів у короткостроковому періоді може бути досягнуте за рахунок наступних заходів [13]:

- збільшення розміру цінових знижок за готівку по реалізованій покупцях продукції;
- забезпечення часткової або повної передоплати за зроблену продукцію, що користується високим попитом на ринку;
- скорочення термінів надання товарного (комерційного) кредиту покупцям;
- прискорення інкасації простроченої дебіторської заборгованості;
- використання сучасних форм рефінансування дебіторської заборгованості: обліку векселів, факторингу, форфейтинга;

Облік векселів є формою кредитування банком суб'єкта господарювання шляхом придбання векселя до настання терміну платежу за ним за грошові кошти з дисконтом. До різновидів операцій обліку, які проводяться банком, належать безобіговий облік та облік з реверсом.

Безобіговий облік — різновид обліку, при якому пред'явник векселя вибуває з числа векселезобов'язаних осіб через проставлення безобігового індосаменту на векселі або шляхом передачі векселя банку без надання пред'явником індосаменту, якщо останній індосамент бланковий. Цей різновид обліку використовується тільки при обліку векселя, за яким кредитоспроможність платника не викликає сумнівів.

Облік з реверсом — різновид обліку, при якому пред'явник векселя дає банку позавексельне зобов'язання викупити обліковані банком векселі до настання терміну їх оплати та/або при настанні (ненастанні) певних обставин. Від звичайного обліку цей різновид обліку відрізняється тим, що платіж за векселем здійснює не безпосередньо зобов'язана за векселем особа-платник (векселедавець простого векселя або акцептант перевідного), а векселедержатель, який зобов'язується викупити вексель.

Факторинг — це продаж дебіторської заборгованості на користь фінансового посередника (факторингової компанії чи банку). Зміст операції факторингу зводиться до переуступки першим кредитором прав вимоги боргу третьої особи другому кредитору (фактору) з попередньою або наступною компенсацією вартості такого боргу першому кредитору. На основі договору про проведення розрахункових операцій через факторинг банк, наприклад, може придбати у підприємства-продавця право вимоги за поставлені товари та надані послуги, строки сплати за які минули (прострочена дебіторська заборгованість) або по поточних розрахунках.

Форфейтинг — це придбання у кредитора боргу, вираженого в оборотному документі, на безповоротній основі. Це означає, що покупець боргу (форфейтер) бере на себе зобов'язання відмовитися — форфейтинге —

від свого права регресної вимоги до кредитора у разі неможливості одержання грошових коштів від боржника. Фактично форфейтер (комерційний банк або спеціалізована компанія) бере на себе такі ризики, як ризик неплатежу, ризик переказування коштів, валютний, процентний ризик [14-15].

- прискорення інкасації платіжних документів покупців продукції (часу перебування їх у шляху, у процесі реєстрації, у процесі зарахування грошей на розрахунковий рахунок і т.п.).

Уповільнення виплат коштів у короткостроковому періоді може бути досягнуте за рахунок наступних заходів:

- використання флюота для уповільнення інкасації власних платіжних документів;
- збільшення за узгодженням з постачальниками термінів надання підприємству товарного (комерційного) кредиту;
- заміни придбання довгострокових активів, що вимагають відновлення, на їхню оренду (лізинг);
- реструктуризації портфеля отриманих фінансових кредитів шляхом перекладу короткострокових їхніх видів у довгострокові.

При вирішенні проблем збалансування обсягів дефіцитного грошового потоку в короткостроковому періоді можуть зростати проблеми дефіциту в довгостроковому періоді. Тому потрібна розробка заходів, спрямованих на ліквідацію дефіциту грошових коштів у довгостроковому періоді. Для збільшення надходження коштів у довгостроковому періоді рекомендується застосовувати такі головні заходи:

- залучення довгострокових кредитів з урахуванням фінансового левериджу;
- продаж (здача в оренду або по лізингу) зайвих нематеріальних активів підприємства;
- для акціонерних товариств - додаткова емісія акцій (облігацій).

Зниження витрат коштів у довгостроковому періоді можливе за допомогою таких заходів:

- зменшення кількості та обсягів інвестиційних програм;
- відмова від використання коштів для фінансового інвестування;
- скорочення суми постійних витрат.

Оптимізація руху грошових коштів у короткостроковому періоді за допомогою системи "прискорення-уповільнення" платіжного обороту може створити певні проблеми у довгостроковому періоді.

Для вирішення цих проблем необхідно розробити заходи щодо збалансованості грошового потоку у довгостроковому періоді.

Зростання обсягу позитивного грошового потоку у довгостроковому періоді може бути досягнуто за рахунок таких заходів:

- залучення стратегічних інвесторів з метою збільшення обсягу власного капіталу;
- проведення додаткової емісії акцій;
- продажу частини фінансових інструментів інвестування;
- продажу (або здачі в оренду) основних засобів, що не використовуються.

Зниження обсягу негативного грошового потоку у довгостроковому періоді може бути досягнуто за рахунок таких заходів:

- 1) скорочення обсягу і складу інвестиційних програм реального інвестування;
- 2) відмови від фінансового інвестування;
- 3) зниження суми постійних витрат підприємства.

Підсумовуючи вищезазначене, можна стверджувати, що на сьогодні питання щодо визначення поняття «грошовий потік» є відкритим і актуальним та привертає увагу як зарубіжних, так і вітчизняних авторів. Грошові потоки підприємства являють собою складне явище, яке є однією з найважливіших складових усієї фінансово-господарської діяльності

підприємств і повинне розглядатися комплексно та інтегровано з усією системою аналізу та управління. Тобто управління грошовими потоками – це важливий фінансовий важіль, який забезпечує зростання вартості підприємства, що є кінцевою метою будь-якого суб'єкта господарювання. Крім того, про ефективне управління грошовими потоками можна говорити тоді, коли підприємство досягає поставлених цілей, як у коротко-, так і довгостроковому періодах; якщо зростає вартість підприємства і створюється додана грошова вартість.

2 ОЦІНЮВАННЯ ПОЛІТИКИ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА “ВІННИЦЬКИЙ ЗАВОД “МАЯК”

2.1 Загальна характеристика підприємства

Історія компанії бере свій початок в 1968 році, коли почалося будівництво Вінницького заводу радіообладнання, великого підприємства оборонної промисловості колишнього Радянського Союзу. У 1969 році був заснований Вінницький завод радіообладнання. Це була єдина споруда Міністерства радіопромисловості СРСР, яке було побудовано і експлуатувалося як підприємство з електропостачання буквено-цифрового друкуючого обладнання для комп'ютерів військово-промислового комплексу, а також з виробництва зварювальних апаратів, трансформаторів, електронагрівачів масового споживання [17].

У 1994 році, згідно з рішенням Міністерства машинобудування, військово-промислового комплексу і трансформації України, Державне підприємство було перетворено у ВАТ "Маяк". До складу ВАТ "Маяк" входило 8 дочірніх підприємств. Це зовнішньоекономічні компанії "Маяк", "Автомобіліст", "житлово-експлуатаційний комплекс", культурно-спортивний комплекс "Маяк", ТОВ "теплокомуненерго", ТОВ "Маяк" і "лікувально-оздоровчий комплекс". У 1997 році торгова марка "Thermia", на якій продукція, що випускається компанією, була зареєстрована. Компанія щорічно розробляє нові продукти і розширює асортимент на основі новітніх технологій з використанням комплектуючих провідних світових компаній, високоякісних і екологічно чистих матеріалів. Вся продукція проходить багаторівневі випробування і системи контролю і сертифікована в Україні.

ПрАТ "Маяк" має 5 дочірніх підприємств.", "Культурно-спортивний комплекс "Маяк-ЛТД", лікувально-оздоровчий комплекс "Маяк-ЛТД", "Житлово-експлуатаційне управління". В даний час компанія займається розробкою і виробництвом широкого спектру побутової техніки, електронагрівачів і радіаторів (мідно-алюмінієвих, сталевих) для систем опалення під власною торговою маркою "Thermia".

Популярна і якісна продукція випускається під торговою маркою "Thermia". Важливо відзначити, що продукт виготовлений з екологічно чистих матеріалів і пройшов багаторівневі випробування і системи контролю. Гарантія терміном в 3,5 роки свідчить про впевненість компанії в якості своєї продукції.

Розширення модельного ряду і використання передових технологій, комплектуючих провідних європейських компаній, кращих матеріалів свідчать про прагнення компанії до інновацій і високоякісному виробництву. Розташування заводу на перетині основних магістралей сприяє ефективному транспортуванню і відвантаженню продукції.

Компанія спеціалізується на виробництві різноманітного обладнання, включаючи електронагрівачі, побутову техніку, Інверторні зварювальні апарати, радіатори для гарячого водопостачання та іншу промислову продукцію.

Компанія може проводити дослідження та розробки для вдосконалення своїх технологій, а також надавати консультаційні послуги в галузі електроніки та інновацій. Компанія також може активно займатися рекламною діяльністю для просування продукції на ринку.

Здатність компанії успішно продавати свою продукцію на міжнародному ринку свідчить про високий рівень якості та

конкурентоспроможності її продукції. Широкий спектр діяльності, включаючи дослідницькі та комерційні аспекти, свідчить про його багатогранний підхід до бізнесу.

Основними напрямками діяльності компанії є [17]:

1. Розробка, виробництво і продаж електронних виробів.
2. Розробка, виробництво і продаж інженерної продукції.
3. Виробництво і реалізація продукції, що відповідає потребам зв'язку, промисловості і транспорту.
4. Виконувати науково-дослідні та проектно-конструкторські роботи.
5. Виробництво, монтаж, налагодження та експлуатація технічних засобів

Програма.

6. Розробка, виробництво та реєстрація сільськогосподарської техніки.
7. Розробка, виробництво і продаж продукції і товарів народного споживання.
8. Рекламна та видавнича діяльність.
9. Консультаційні та інформаційні послуги.
10. Торгово-брокерська та комерційна діяльність.
11. Надання державних послуг працівникам і населенню та інші.

Підсумок власного капіталу Товариства станом на 31 грудня 2023 року становить - 292 987 тис грн.

За підсумками господарської діяльності в 2023 році компанія є прибутковою і має позитивну динаміку фінансового становища.

Наприкінці 2022-2022 років розпочався військовий наступ Російської Федерації проти України, тому у 2022-2024 роках Президент України видав Указ № 64/2022 "про введення воєнного стану в Україні". Руйнівні наслідки російського вторгнення в Україну охоплюють всі сфери життя.

Товариство здійснює свою діяльність в умовах війни, при наявності факторів, які можуть вплинути на його діяльність, оскільки неможливо передбачити подальший розвиток, тривалість і наслідки війни.

2.2 Аналіз фінансового стану підприємства

Для аналізу економічної діяльності ПрАТ «Вінницький завод «Маяк» можна розглянути динаміку основних економічних показників діяльності підприємства за 2021-2023 роки (табл. 2.1).

Таблиця 2.1 – Аналіз основних показників господарської діяльності ПрАТ «Вінницький завод «Маяк» за 2021-2023 рр.

Показники	Роки			Абсолютне відхилення, +,-		Відносне відхилення, %	
	2021	2022	2023	2022 від 2021		2023 від 2022	
				2021	2022	2021	2022
1. Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	384083	644809	279860	260726	-364949	67,88	-56,60
2. Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	332468	430274	200794	97806	-229480	29,42	-53,33
3. Валовий прибуток (збиток), тис. грн.	51615	214535	79066	162920	-135469	315,64	-63,15
4. Повна собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	366211	473906	239145	107695	-234761	29,41	-49,54
5. Прибуток від реалізації продукції, тис. грн.	17872	170903	239939	153031	69036	856,26	40,39
6. Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	26893	79773	18605	52880	-61168	196,63	-76,68
6. Середньорічна чисельність персоналу, осіб	585	581	510	-4	-71	-0,68	-12,22

Як свідчать дані таблиці 2.1 показники господарської діяльності в 2022 році порівняно з показниками 2021 року покращились, проте вже в 2-23 році значно погіршилися. Наприклад, якщо чистий дохід в 2022 році зріс на майже на 68 відсотків, то в 2023 році зменшився на більше 56 відсотків. Собівартість реалізованої продукції аналогічно зріс, а потім зменшився, що можна пояснити зменшенням обсягів виробництва та реалізації продукції на підприємстві.

Таке погіршення показників пояснюється військовими діями в Україні і погіршення купівельної спроможності населення та розірванням господарських зв'язків з контрагентами.

Відповідно суттєво знизився чистий прибуток - з 79,773 млн. грн. до 18,605 млн грн., тобто на 76,68 відсотків. Таке падіння прибутку є суттєвим і катастрофічним для підприємства.

Таблиця 2.2 – Аналіз основних показників фінансового стану
ПрАТ «Вінницький завод «Маяк» за 2021-2023 рр.

Показники	Роки			Абсолютне відхилення, +,-		Відносне відхилення, %	
	2021	2022	2023	2022 від 2021	2023 від 2022	2022 від 2021	2023 від 2022
1. Валюта балансу, тис. грн.	274264	403162	357234	128898	-45928	47,00	-11,39
2. Необоротні активи, тис. грн.	45463	60522	57690	15059	-2832	33,12	-4,68
3. Оборотні активи, тис. грн.	228801	342640	299544	113839	-43096	49,75	-12,58
4.. Власний капітал, тис. грн.	216811	285323	292987	68512	7664	31,60	2,69
5. Залучений капітал, тис. грн.	57353	117839	64247	60486	-53592	105,46	-45,48

Наведені в таблиці 2.2 дані показують, що вартість майна ПрАТ збільшився в 2022 році, проте на 11 відсотків знизився в 2023 році.

Грошові кошти в національній валюті станом на 31.12.2023 року складають 48 117 тис. грн.. та знаходяться на рахунках в банках: АТ «Південний», АТ «Укрексімбанк», АТ «ОТП Банк».

В порівнянні з 31.12.2022 р. відбулося збільшення грошових коштів на звітну дату на 10 765 тис. грн. Сума витрат майбутніх періодів станом на 31.12.2023 року становить -12 0 тис. грн.. Сума інших оборотних активів станом на 31.12.2023 року становить - 10 271 тис. грн.

Протягом 2023 року Товариством отримано чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у розмірі 321317 тис. грн., а саме:

- чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - 279 860 тис грн.;

інші операційні доходи -4 0 372 тис грн.;

інші доходи - 1 085 тис грн.

Відповідно до Форми №2 «Консолідований Звіт про фінансові результати»(Звіт про сукупний дохід) протягом 2023 року:

адміністративні витрати - 21 053 тис. грн.;

витрати на збут — 18 092 тис. грн.;

інші операційні витрати - 42 948 тис. грн.;

фінансові витрати - 6 585 тис. грн.;

інші витрати - 9 109 тис. грн.;

собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) - 200 794 тис грн.;

витрати (дохід) з податку на прибуток за 2023 рік склали - 4 131 тис грн.

Таким чином, Товариством протягом 2023 року отримано чистий фінансовий результат у вигляді прибутку у розмірі - 18605 тис грн.

2.3 Аналіз системи управління грошовими потоками

В системі фінансового менеджменту, аналіз системи управління грошовими потоками має важливе значення, оскільки за результатами такого аналізу можна зробити висновки щодо якості фінансового результату, структури формування чистого грошового потоку, ефективності системи менеджменту загалом. Ефективне управління грошовими потоками забезпечить фінансову стійкість, надійність підприємства як контрагента, ефективність використання фінансових ресурсів, тощо. Такий аналіз надає інформативну базу для планування та оперативного управління. Проаналізуємо алгоритм формування чистих грошових потоків від різних видів господарської діяльності, зокрема, операційної, інвестиційної та фінансової. В таблиці представлені дані за останні 3 роки формування чистого грошового потоку від основної діяльності підприємства - операційної (табл. 2.3).

Таблиця 2.3 - Грошовий потік від операційної діяльності ПрАТ «Вінницький завод «Маяк»» за 2021-2023 рр.

Стаття, тис. грн.	Роки			Абсолютне відхилення	
	2021р.	2022 р.	2023 р.	2022-2021	2023-2022
1	2	3	4	5	6
Надходження від Реалізації продукції	332754	465642	255485	132888	-210157
Повернення податків і зборів	-	-	49	-	-
Цільового фінансування	3319	1471	1271	-1848	-200
Надходження авансів від покупців і замовників	76924	263909	54706	186985	-209203
Надходження від повернення авансів	218	2955	1807	2737	-1148
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	-	-	655	-	-

Продовження таблиці 2.3

1	2	3	4	5	6
Від операційної оренди	23648	25715	34558	2067	8843
Інші надходження	43	28093	3624	28050	-24469
Витрачання на оплату Товарів	195882	314211	168601	118329	-145610
Праці	70541	88435	48521	17894	-39914
Відрахувань на соціальні заходи	18520	23375	14086	4855	-9289
Зобов'язань з податків і зборів	31180	64750	33789	33570	-30961
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	7138	8778	11565	1640	2787
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	5638	31478	8118	25840	-23360
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	18404	24494	14106	6090	-10388
Витрачання на оплату авансів	166321	242279	37313	75958	-204966
Витрачання на оплату повернення авансів	239	6005	1171	5766	-4834
Інші витрачання	6688	11766	33477	5078	21711
Чистий рух коштів від операційної діяльності	-52465	36964	15197	89429	-21767

За даними таблиці 2.3 можна зробити висновок, що динаміка грошових потоків, на жаль, на підприємстві погіршується. Основна складова надходжень від реалізації продукції зменшилась у 2023 році на 210157 тис. грн. порівняно з 2022 роком, хоча в попередні роки спостерігалась позитивна динаміка. Така ж негативна динаміка прослідковується і щодо інших джерел надходжень, зокрема, цільового фінансування, надходжень авансів від покупців і замовників, надходження від повернення авансів, інші надходження. Зросли надходження лише операційної оренди та від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках.

Оскільки зменшилось виробництво і реалізація продукції, то логічно, що зменшились і окремі види негативного грошового потоку, зокрема, витрачання на оплату товарів, праці, відрахування на соціальні заходи,

зобов'язання з податків і зборів. Але надходження знижувались більшими темпами за витрати, що призвело до зменшення грошового потоку від операційної діяльності загалом. Якщо в 2022 році чистий грошовий потік від інвестиційної діяльності склав 36, 964 млн. грн., то в 2023 році - лише 15, 197 млн грн., що на майже 22 млн грн менше. Хоча це краще, ніж у 2021 році, коли чистий грошовий потік від операційної діяльності мав негативне значення.

З точки зору якості чистого грошового потоку це свідчить про зниження якості, оскільки основна і найважливіша складова чистого грошового потоку повинна бути сформована від основної, тобто від операційної діяльності.

Розглянемо структуру надходжень від операційної діяльності (табл. 2.4).

Таблиця 2.4. - Структура позитивного грошового потоку від операційної діяльності ПрАТ «Вінницький завод «Маяк»» за 2023 рр.

Стаття надходжень	Тис. грн.	Відсотків
Реалізації продукції	255485	72,5
Повернення податків	49	0,0
Цільового фінансування	1271	0,4
Надходження авансів	54706	15,5
Повернення авансів	1807	0,5
Відсотки за рахунками	655	0,2
Від операційної оренди	34558	9,8
Інші надходження	3624	1,0
Всього надходжень	352155	100

Для наочного відображення структури позитивного грошового потоку

надходження від операційної діяльності відобразимо на круговій діаграмі (рис. 2.1.)

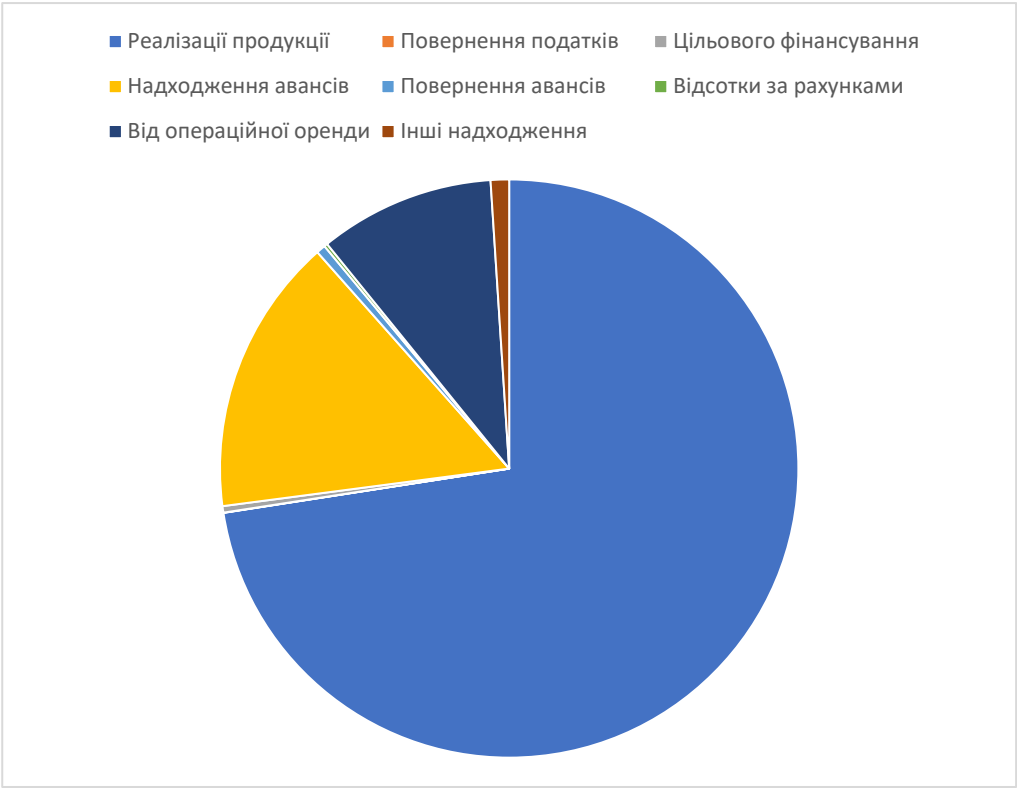

Рисунок 2.1 - Структура позитивного грошового потоку від операційної діяльності

Отже, 72,5 відсотків - це надходження від реалізації продукції (товарів, послуг), 15,5 відсотків складають надходження авансів і 9,8 відсотків - це надходження від операційної оренди.

В таблиці 2.5 розрахована структура витрат від операційної діяльності.

Таблиця 2.5. - Структура негативного грошового потоку від операційної діяльності ПрАТ «Вінницький завод «Маяк»» за 2023 рр.

Стаття витрат	Тис. грн.	Відсотків
На оплату товарів	168601	53
Праці	48521	15
На соціальні заходи	14086	4
Податки і збори	33789	11
Оплата авансів	11565	4
Оплата повернення авансів	8118	3
Інші	33477	11
Всього витрат	352155	100

Як бачимо, більше половини витрат - це витрачання та оплату товарів (сировина, матеріали), значною є частка на оплату праці, на податки і збори та інші витрати.

Для наочного відображення структури негативного грошового потоку витрачання від операційної діяльності відобразимо на круговій діаграмі (рис. 2.2)

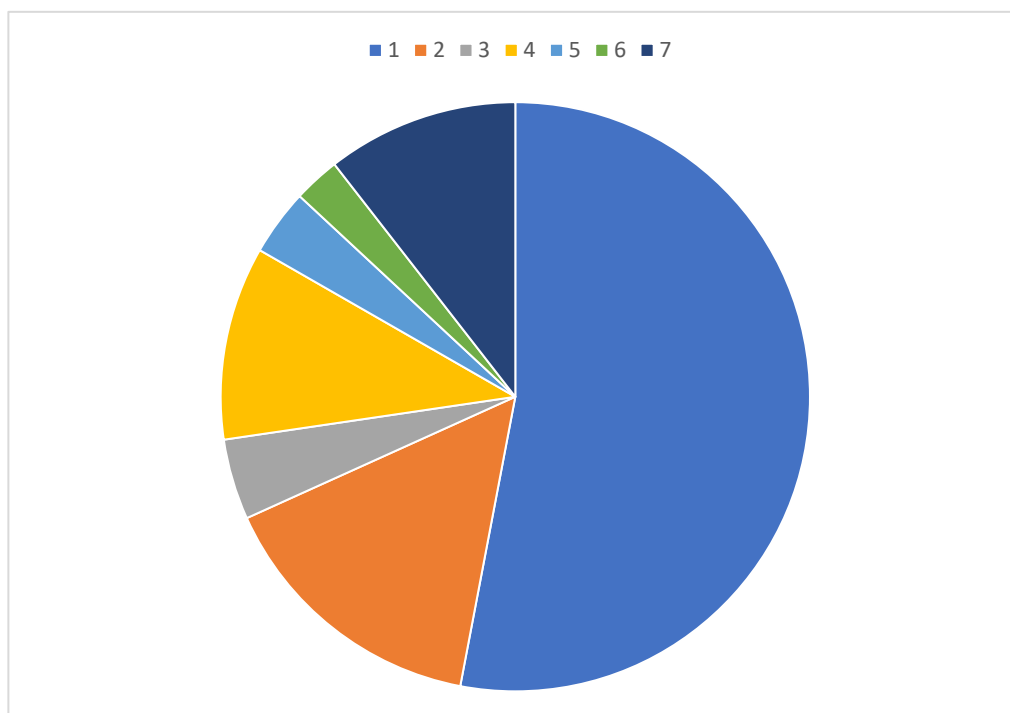

Рисунок 2.2 - Структура негативного грошового потоку від операційної діяльності

Розглянемо формування чистого грошового потоку від інвестиційної діяльності (табл. 2.6).

За даними табл. 2.6 протягом трьох років надходжень від фінансових інвестицій не було. В 2021 році значними були надходження від реалізації необоротних активів - на суму більше 38 млн. грн., в 2022 році - 225 тис грн, в 2023 році - 152 тис. грн. Найбільшу питому вагу в надходженнях в 2023 році становили надходження від погашення позик - більше 34 млн грн.

Щодо негативного грошового потоку від інвестиційної діяльності, то в 2021 році значними були витрачання на придбання фінансових інвестицій на суму 7686 тис грн. В 2022 році витрачання на надання позик були найбільшими - більше 31 млн грн., тому в цьому році спомстерігаємо формування відємного чистого руху від інвестиційної діяльності. Незначні витрачання в 2023 році призвели до формування найбільшого за останні роки чистого грошового потоку від інвестиційної діяльності - 31,412 тис грн.

Таблиця 2.6 - Грошовий потік від інвестиційної діяльності ПрАТ «Вінницький завод «Маяк»» за 2021-2023 рр.

Стаття	Роки			Абсолютне відхилення	
	2021р.	2022 р.	2023 р.	2022-2021	2023-2022
Надходження від реалізації Фінансових інвестицій	-	-	-		
Необоротних активів	38785	225	152	-38560	-73
Надходження від отриманих відсотків	4	3	6	-1	3
Надходження від погашення позик	2580	-	34264	-	-

Інші надходження	-	1695	2700	-	1005
Витрачання на придбання фінансових інвестицій	7686	-	-	-	-
Необоротних активів	-	5510	990	-	-4520
Витрачання на надання позик	2738	31276	4720	28538	-26556
Інші платежі	-	-	-	-	-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	30945	-34863	31412	-65808	66275

І остання складова формування чистого грошового потоку від фінансової діяльності представлена в таблиці 2.7.

Надходження від власного капіталу спостерігалось лише у 2021 році. Значними були надходження від отримання позик - більше 77 млн грн в 2022 році і майже 22,5 млн грн в 2023 році.

Аналогічно суттєвими були витрачання на погашення позик - від 42511 в 2023 році до 64093 тис грн в 2021 році. В загальному підсумку найвищим був чистий грошовий потік від фінансової діяльності в 2021 році - 17369 тис. грн., більше 2 млн грн в 2022 році і -37126 тис грн в 2023 році.

Таблиця 2.7 - Грошовий потік від фінансової діяльності ПрАТ «Вінницький завод «Маяк»» за 2021-2023 рр.

Стаття	Роки			Абсолютне відхилення	
	2021р.	2022 р.	2023 р.	2022-2021	2023-2022
Надходження від: Власного капіталу	27000	-	-	-	-
Отримання позик	58653	77302	22497	18649	-54805
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	-	-	1042	-	-
Витрачання на Викуп власних акцій	-	-	-	0	0
Погашення позик	64093	60468	42511	0	0

Сплату дивідендів	-	10856	10842	-	- 14
Витрачання на сплату відсотків	2101	3777	1676	1676	2658
Інші платежі	190	150	-40	-40	727
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	17369	2051	-37126	-15318	-39177

В таблиці 2.8 представлено основні складові чистого грошового потоку за видами господарської діяльності - від операційної, інвестиційної та фінансової.

Як бачимо з таблиці 2.8, не дивлячись на негативну тенденцію руху коштів від операційної діяльності, все ж чистий грошовий потік свідчить про тенденцію на покращення результату. Так, в 2021 році чистий грошовий потік мав негативне значення, в 2022 році - більше 4 млн. грн, а в 2023 році - майже 9,5 млн. грн.

Таблиця 2.8 - Чистий грошовий потік від господарської діяльності
ПрАТ «Вінницький завод «Маяк»» за 2021-2023 рр.

Стаття	Роки			Абсолютне відхилення	
	2021р.,	2022 р.	2023 р.	2022-2021	2023-2022
Чистий рух коштів від операційної діяльності	-52465	36964	15197	89429	-21767
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	30945	-34863	31412	-65808	66275
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	17369	2051	-37126	-15318	-39177
Чистий рух коштів за звітний період	-4151	4152	9483	8303	5331

Залишок коштів на початок року	36616	31435	37352	-5181	5917
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	-1026	1761	1282	2787	-479
Залишок коштів на кінець року	31439	37352	48117	5913	10765

Проте, на жаль, прогнози щодо оптимізації грошових потоків на підприємстві не є оптимістичними.

3 ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ТА ЇХ ОПТИМІЗАЦІЯ

3.1 Шляхи підвищення ефективності та оптимізації грошових потоків

На практиці використовуються різні методи оптимізації та управління запасами. Деякі з них відносно прості у використанні і не вимагають складних розрахунків або великої кількості вихідної інформації. До таких методів відносяться наступні:

1. Як визначити оптимальний обсяг замовлення за допомогою формули Вілсона, яка дозволяє визначити оптимальну кількість товарів для замовлення з урахуванням витрат на підтримку товарних запасів і вартості замовлення;

2. Вона спрямована на оптимізацію оборотності запасів, мінімізацію часу знаходження запасів на складі до їх продажу або використання;

3. Метод FIFO (first out, перший вихід) - це система управління запасами, при якій товари, які першими надходять на склад, спочатку видаються на продаж або виробництво.

Ці методи дозволяють оптимізувати управління запасами і підвищити ефективність роботи підприємства.

Враховуючи використання вищевказаної моделі в системі управління запасами ПАТ "Вінницький завод" Маяк", важливо враховувати деталі управління запасами, пов'язані зі швидкопсувними продуктами.

Швидкопсувні харчові продукти-це товари, які вимагають особливих умов транспортування і зберігання для запобігання псування. Недотримання цих умов може призвести до збитків.

На практиці втрати швидкопсувних продуктів діляться на нормовані і ненормовані. Ненормовані втрати виникають в результаті неправильного поводження з товарами, наприклад, пошкодження, недостачі, крадіжки і т.д. нормалізовані втрати поділяються на такі категорії, як природні втрати, втрати в результаті бойових дій і втрати через пошкодження товарів.

Поводження зі швидкопсувними товарами вимагає належного обліку та управління цими втратами. До обліку та амортизації втрат, пов'язаних з природним збитком, застосовуються особливі обмеження і процедури.

Оптимальний обсяг замовлення на металеві вироби слід розраховувати на основі рівняння Вілсона. Цей розрахунок проводиться з урахуванням природного убутку, яка є частиною швидкопсувних продуктів. Для проведення розрахунку використаємо фактичні дані за 2023 рік, які подані у таблиці 3.1.

Таблиця 3.1 – Вихідні дані для розрахунку оптимального обсягу запасів

Показники	Значення показників
A – річний попит на продукцію	8 342 тонн
D – кількість днів розрахованого періоду	365 днів
C ₀ -витрати на оформлення 1 тонни	115, 9 тис. грн за тонну
C _p - ціна 1 тонни виробів (собівартість/ обсяг поставок)	93, 71 тис. грн
f – витрати на зберігання	0,015 тис. грн
γ - коефіцієнт втрати	0, 001

На підставі вихідних даних визначаємо:

1. Інтенсивність споживання продукції на добу:

$$\lambda = \frac{A}{D} = \frac{8342}{365} = 22,85 \text{ т/день}$$

1. Вартість зберігання 1 тонни продукції на добу :

$$h = \frac{C_p f}{D} = \frac{93,71 \times 0,015}{365} = 0,004 \text{ тис. грн/т * днів}$$

2. Показники оптимальної партії поставки без урахування природних збитків: -оптимальна партія замовлення (формула Уільсона):

$$Q = \sqrt{\frac{2 \times C_0 \times \lambda}{h}} = \sqrt{\frac{2 \times 115,9 \times 22,85}{0,004}} = 1\,150,72$$

- Кількість замовлень на рік:

$$N = \frac{\lambda \times D}{Q} = \frac{22,85 \times 365}{1\,150,72} = 7,24, \text{ приймаємо } 7.$$

- Довжина циклу (періодичність замовлення):

$$T = D/N = 365/7 = 52 \text{ дні}$$

-мінімальні загальні витрати на оформлення та зберігання на рік:

$$C_{\Sigma min} = D\sqrt{2C_0\lambda h} = 365\sqrt{2} \times 115,9 \times 22,85 \times 0,004 = 1680,05 \text{ тис. грн.}$$

3. Розрахунок показників партії доставки з урахуванням природних втрат :

В якості початкової умови за розмір партії приймається :

$$Q_0 = Q = 1\,150,72 \text{ т.}$$

Тривалість циклу T_0 :

$$T_0 = \frac{1}{\lambda} \ln \left(1 + \frac{\gamma Q}{\lambda} \right) = \frac{1}{0,001} \ln \left(1 + \frac{0,001 \times 1\,150,72}{22,85} \right) = 49 \text{ днів}$$

Складові витрат (на рік):

-організація поставок (витрати на замовлення):

$$C_3 = \frac{C_0 D}{T_0} = 115,9 \times 365 / 49 = 863,34 \text{ тис. грн}$$

-зберігання:

$$C_x = \frac{h}{\gamma} (Q - \lambda T_0) \frac{D}{T_0} = \frac{0,004}{0,001} (1\,150,72 - 22,85 \times 49) \frac{365}{49} = 924,99 \text{ тис. грн}$$

-збитки в результаті природних втрат:

$$\begin{aligned} C_y &= C_n (Q - \lambda T_0) \frac{D}{T} = 93,71 (1\,150,72 - 22,85 \times 49) \frac{365}{52} \\ &= 21670,25 \text{ тис. грн} \end{aligned}$$

Загальні витрати за рік:

$$C_i = C_3 + C_x + C_y = 863,34 + 924,99 + 21\,670,25 = 23\,458,58 \text{ тис. грн}$$

Мінімальні загальні витрати на добу :

$$C = \frac{C_i}{D} = \frac{23\,458,58}{365} = 64,27 \text{ тис. грн}$$

Таким чином, основні витрати, які є збитком, виникають в результаті природних втрат при організації поставок партіями.

Для розробки пропозицій щодо логістизації грошових потоків проаналізуємо основні показники руху грошових коштів (табл. 3.2).

Таблиця 3.2 - Аналіз ефективності руху грошових потоків по підприємству

Показник	Розрахунок	За 2023 рік
1	2	3
Приток грошових коштів, всього	Форма № 3	412816
Приток грошових коштів від операційної діяльності	Форма № 3	352155
Відтік грошових коштів, всього	Форма № 3	437022
Відтік ГК по операційній діяльності	Форма № 3	336958
Відтік ГК по інвестиційній діяльності	Форма № 3	5610
Відтік ГК по фінансовій діяльності	Форма № 3	60665
Продовження таблиці 3.2		
1	2	3
Середній залишок грошових коштів	$(p. 1165 \text{ г3} + p. 1165 \text{ г4}) / 2$	42734
Поточні зобов'язання	Р. 1695 форма № 1	64247
Чистий прибуток	р. 2350 форма № 2	18605
Середньорічна сума ДЗ	$(\sum(p. 1125 - p. 1155)_{\text{г3}} + \sum(p. 1125 - p. 1155)_{\text{г4}}) / 2$	130442
Чистий грошовий потік, всього	р. 1 - р. 3	9483
Чистий ГП від поточної діяльності	р. 2 - р. 4	15197

Виплата за позиками	Форма № 3	42511
Виплата дивідендів	Форма № 3	10842
Зміна залишків матеріальних оборотних активів	р. 1100 г4 - р. 1100 г3	30489
Чистий дохід від реалізації	р. 2000	279860
Приток грошових коштів від інвестиційної діяльності	Форма № 3	37122
Приток грошових коштів від фінансової діяльності	Форма № 3	23539
Коефіцієнт ліквідності грошового потоку	р. 1 / р. 3 норматив ≥ 1	0,944
Коефіцієнт поточної платоспроможності	р. 2 / р. 4	1,045
Коефіцієнт абсолютної платоспроможності	р. 7 / р. 8	0,665
Продовження таблиці 3.2		
1	2	3
Достатність грошового потоку від операційної (поточної) діяльності для погашення зобов'язань	(р. 2 - р. 4) / р. 6	-0,290
Достатність ГК для самофінансування	(р. 2 - р. 4) / р. 5	2,709
Коефіцієнт достатності чистого грошового потоку	р. 12 / (р. 13 + р. 14 + р. 15)	0,181
Коефіцієнт забезпеченості грошовими коштами, всього	(Залишок ГК на п. р. + р.1) / р. 3	1,030
Коефіцієнт забезпеченості грошовими коштами за поточною діяльністю	(Залишок ГК на п.р. + р.2) / р.4	1,050
Коефіцієнт оборотності грошових коштів, оборотів	р. 16 / р.7	6,55

Період обороту грошових коштів, днів	365/к-т оборотності	56
Коефіцієнт ефективності грошових потоків	$(p. 1 - p. 3) / p. 3$	-0,005
Коефіцієнт рентабельності притоку грошових коштів	$p. 9 / p. 1$	0,045
Коефіцієнт рентабельності відтоку грошових коштів	$p. 9 / p. 3$	0,043
Коефіцієнт рентабельності залишку грошових коштів	$p. 9 / p. 7$	0,435
Коефіцієнт рентабельності грошових витрат за операційною (поточною) діяльністю	$p. 12 / p. 4$	0,045
Продовження таблиці 3.2		
1	2	3
Фінансовий цикл, у днях	Період обороту (запасів + ДЗ – КЗ)	52
Коефіцієнт інвестиційного притоку	$p. 17 / (p. 17 + p. 18)$	0,612
Коефіцієнт фінансового притоку	$p. 18 / (p. 17 + p. 18)$	0,388
Коефіцієнт грошового покриття дивідендних виплат	$p. 12 / p. 14$	1,402
Грошова рентабельність продажу	$p. 12 / p. 16$	0,054 (або 5,4 %)

Коефіцієнт ліквідності грошового потоку показує, наскільки позитивний грошовий потік покриває відтік грошових коштів. Його норма – більше 1. З таблиці вбачається погіршення ліквідності (0,944). Коефіцієнт

поточної платоспроможності показує, наскільки надходження від операційної (поточної) діяльності покривають витрати на господарський оборот – за 2023 рік спостерігається покращення (1,045). Коефіцієнт абсолютної ліквідності показує, що грошових коштів (абсолютно ліквідних активів) достатньо для негайного погашення 65 відсотків всіх поточних зобов'язань (0,65).

Фінансовий цикл складає 52 дні, що потребує прийняття заходів щодо зниження оборотності запасів, скорочення періоду погашення дебіторської заборгованості та пошук резервів для своєчасного погашення поточних зобов'язань для скорочення оборотності кредиторської заборгованості.

Основною метою складання плану грошових надходжень і витрат є визначення загального грошового потоку підприємства в контексті його господарської діяльності для забезпечення певної платоспроможності протягом усього періоду планування.

Планування руху грошових коштів є важливим етапом в управлінні фінансовою діяльністю підприємства, його основною метою є забезпечення ритмічності і синхронності руху грошових коштів і в цілому досягнення фінансового балансу підприємства.

Рациональне використання грошових потоків досягається за рахунок ефективного впровадження системи планування та прогнозування. Необхідні грошові ресурси виділяються для операційної, інвестиційної та фінансової діяльності [18].

Сьогодні в процесі планування і управління грошовими потоками використовується досить велика система технологій і методів, без яких неможливо домогтися позитивного результату. Основні методи повинні включати технічні та економічні розрахунки, економіко-статистичні методи, порівняння, балансовий метод, факторний аналіз [19].

1. Управління грошовими потоками стало головним пріоритетом, оскільки керівники бізнесу щодня стикаються з прогнозуванням та управлінням грошовими потоками. Вони вирішують, як уберегти гроші від інфляції, як забезпечити нормальну повсякденну роботу і як зберегти репутацію компанії як надійного фінансового партнера. Але в той же час необхідно уникати зайвих грошей, оскільки в майбутньому вони можуть бути використані для короткострокових інвестицій, які приведуть до додаткового доходу.

2. На підприємстві розробляється план надходження і витрачання коштів в наступному порядку:

- Аналізуються вилучені та зібрані кошти для функціонування підприємства;
- Розробка планових показників грошових надходжень і витрат з інвестиційної діяльності підприємства (з урахуванням планованого грошового потоку від операційної діяльності);;
- Розраховуються планові показники грошових надходжень і витрат з фінансової діяльності підприємства, що забезпечують зовнішні джерела фінансування інноваційної та операційної діяльності в наступні періоди;;
- Прогнозується загальний грошовий потік і чистий грошовий потік, а також прогнозується Динаміка залишку грошових коштів всієї компанії.

Можуть виникнути непередбачені ситуації, і показники планування, що відповідають цій ситуації, повинні бути негайно змінені. Прогноз являє собою програму дій, засновану на витратах, в області продажів товарів і їх придбання. План дій повинен забезпечувати тимчасову і функціональну координацію різних видів діяльності.

Планування грошових коштів складається в основному з 4 розділів:

- 1) Розділ доходів, який включає залишок грошових коштів на початок періоду, надходження коштів від клієнта та інші статті доходів;;

2) Розділ витрат грошових коштів, який відображає всі види відтоку грошових коштів за наступний місяць;

3) Розділ надлишку або дефіциту коштів-різниця між отриманими і витраченими коштами;

4) Розділ Фінанси докладно описує статті позикових коштів і їх погашення на наступний період.

Планування дозволяє вам:

- Отримати уявлення про загальні потреби в грошових коштах
- приймати рішення щодо раціонального використання ресурсів;
- Аналізувати суттєві відхилення по пунктах плану і оцінювати їх вплив на фінансові показники підприємства;
- Визначати обсяг коштів для залучення Клієнтів і необхідність дотримання термінів

Щоб відстежувати зміни в розмірі грошового потоку, він завжди повинен бути на рівні, достатньому для погашення заборгованості.

Розрахунки, що виконуються в процесі формування касового бюджету, дозволяють в повному обсязі і в строк визначити необхідний обсяг грошових коштів, враховуючи тільки основні складові потоку: обсяг продажів, частку доходу за готівковий розрахунок, кредиторську заборгованість і т.д. а також джерело отримання цих коштів (власні, кредитні, кошти інвесторів і т. д.).).

Фінансове моделювання та прогнозування грошових потоків господарюючого суб'єкта дозволяє ефективно аналізувати складні ситуації, пов'язані зі стратегічними рішеннями. Це інструмент для фінансистів, що дозволяє прогнозувати велику кількість ситуацій, що допоможе більш ефективно використовувати наявні фінансові ресурси і знизити рівень ризиків і втрат в майбутньому. Фінансове моделювання особливо важливо, коли доступність та можливості для зовнішнього фінансування зменшуються, а ризик втрати ліквідності зростає за наявності великих обсягів дебіторської заборгованості та боргів [20].

Давайте запропонуємо розроблену модель ("OCF-модель" ("Оптимізований грошовий потік")) для оптимізації грошового потоку компанії. Ця модель є мультиплікативною моделлю, що дозволяє розширити систему коефіцієнтів для аналізу ефективності грошового потоку [40].

Ми вважаємо, що на рівень ефективності управління грошовими потоками впливатимуть наступні показники:

- 1) коефіцієнт ліквідності грошових потоків (C_{lc}),
- 2) коефіцієнт ефективності грошових потоків (KEF),
- 3) коефіцієнт достатності чистого грошового потоку (C_d),
- 4) Коефіцієнт рентабельності чистого грошового потоку ($K_{p.ppp}$);
- 5) Коефіцієнт рентабельності отриманих коштів ($K_{p.GKO}$);
- 6) Коефіцієнт рентабельності витрачених коштів ($K_{p.gkv}$);
- 7) Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості ($Co.dz$).

Оскільки ефективність грошового потоку залежить від перерахованих вище показників, загалом вплив на ефективність грошового потоку можна виразити наступним чином:

$$E(OCF) = C_{lc} * k_{ef} * C_d * K_{p.chgp} * K_{p.gko} - K_{p.gkv} * Co.dz$$

Сформована 7-факторна модель інтегральної ефективності грошового потоку буде відображати тенденцію до підвищення за умови зростання всіх цих показників. Коефіцієнт рентабельності чистого грошового потоку знаходиться наступним чином:

Заключним етапом оптимізації є забезпечення умов для максимізації чистого грошового потоку підприємства, зростання якого забезпечить підвищення рівня самофінансування підприємства і знизить його залежність від зовнішніх джерел фінансування.

Максимізація чистого грошового потоку підприємства в довгостроковій перспективі досягається за рахунок збільшення темпів економічного розвитку

підприємства, заснованого на принципі самофінансування і Комплексі заходів щодо збільшення припливу грошових коштів і зниження витрат.

До таких заходів відносяться, :

- Реалізація ефективної асортиментної політики, що збільшує виручку і сприяє включенню економічно вигідних видів продукції у виробничі програми;
- Зниження загальної собівартості виробничих одиниць;
- Розробка ефективної податкової політики для зниження рівня податкового навантаження на прибуток;;
- Впровадження ефективної цінової політики при одночасному вдосконаленні комплексу маркетингу;
- Розробка ефективної амортизаційної політики за рахунок диференціації методів нарахування амортизації;
- Оптимізація складу основних засобів;
- Удосконалення внутрішнього фінансового управління для запобігання неефективного витрачання коштів;

Таким чином, завершивши планування та оптимізацію коштів, компанія виконала заходи, які дозволяють вищезгаданим підприємствам успішно здійснювати підприємницьку діяльність з виробництва нової продукції, збільшувати прибуток, а в майбутньому інвестувати в нові напрямки діяльності підприємства.

Ефективність управління грошовими потоками є важливим елементом моделі управління грошовими потоками компанії, як на етапі кількісної та якісної оцінки результатів, так і на етапі прогнозування і планування грошових потоків, а також коригування планових показників у відповідь на зміни зовнішнього і внутрішнього бізнес-середовища.

Для ефективного управління грошовими потоками використовуються системи прискорення фінансування і відстрочки витрат. Для підвищення привабливості коштів використовується система гнучких цін на продукти,

механізм передоплати при розрахунках, скорочення термінів комерційних кредитів, рефінансування дебіторської заборгованості (в сучасних формах). Зниження вартості грошових коштів можна домогтися за рахунок збільшення термінів комерційних позик, заміни придбання необоротних активів на оренду (лізингові послуги) і переведення короткострокових позик в довгострокові позики, в довгостроковій перспективі може бути розширений спектр можливостей для балансування позитивних і негативних грошових потоків. досягнутий.

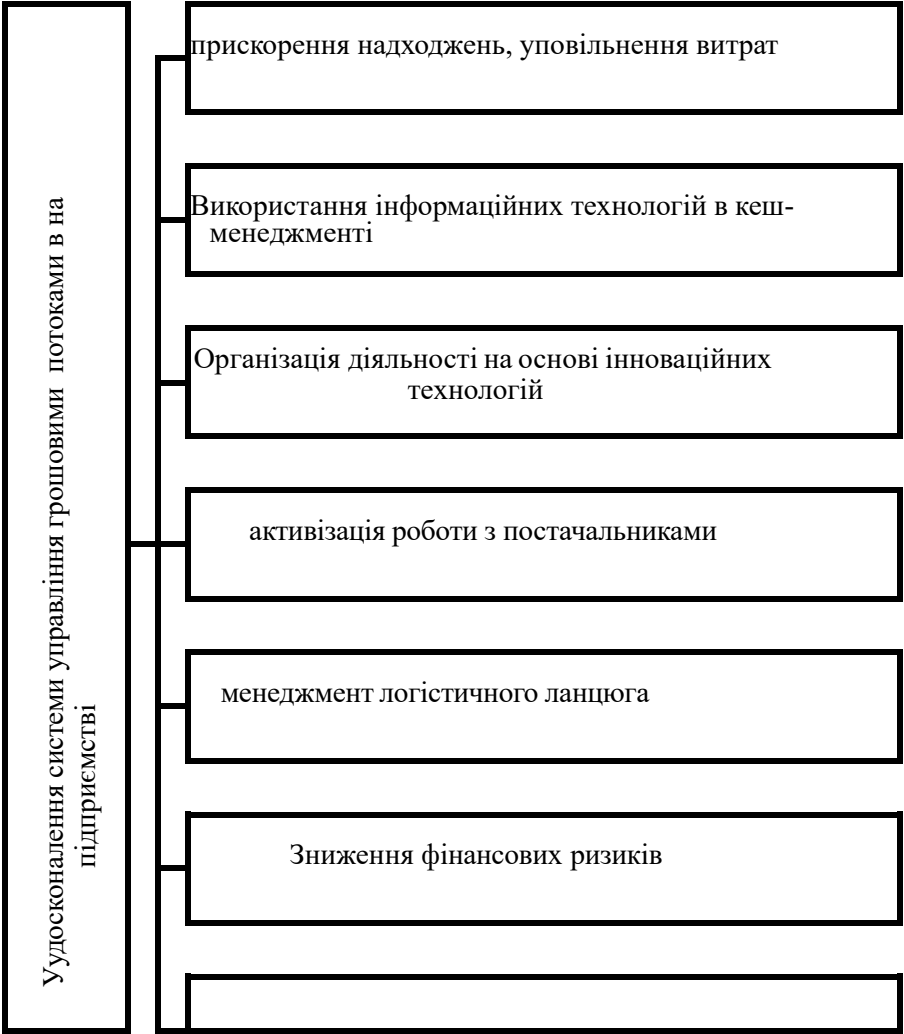

Рисунок 3.1 - Шляхи логістизації грошових потоків на підприємстві

Прискорення надходжень може здійснюватися як результат покращення роботи з дебіторами, використання сучасних методів дебіторської заборгованості. Для отримання уявлення про надійність дебіторів доцільно відстежувати ключові показники ризику (кредитна історія, географічна концентрація).

Використання інформаційних технологій щодо управління грошовими потоками сприятиме прийняттю ефективних управлінських рішень. На сьогодні роброблені СППР для різних функцій управлінського процесу, в тому числі управління грошовими потоками.

Впроваджуючи таке креативне рішення у сфері інноваційних логістичних технологій як програма «двійник/копія» підприємства можуть значно підвищити здатність долати фінансові кризи, а також справлятися з повсякденною нестабільністю. У програмі «двійник/ копія» можна змодельовати продуктивність усього логістичного ланцюга на деякий період наперед, при цьому чітко визначаючи споживачів, які можуть постраждати від збоїв у логістиці.

Виникнення можливих ризиків при роботі з постачальниками та коригування відносин забезпечать доступність ресурсів та прозорість на усіх рівнях постачання у логістичній системі [21] .

Тому для пришвидшення реагування на непередбачувану ситуацію, що склалася, потрібно налаштувати видимість логістичного ланцюга та забезпечити високий рівень спів- робітництва учасників логістичного процесу. Видимість логістичного ланцюга передбачає охоплення як постачальників різних рівнів, так і логістичних посередників у каналах збуту. Для встановлення оптимальної видимості логістичного ланцюга

необхідно застосовувати аналітичні системи, засновані на використанні новітніх інформаційних технологій. Зазначене сприятиме пришвидшенню прийняття управлінських рішень та тіснішій координації внутрішніх та зовнішніх логістичних операцій.

Комплексний моніторинг можливих фінансових ризиків допомагає розробити комплекс заходів швидкого реагування, який формується на основі даних, що відображають зовнішні показники (соціальна динаміка, зміни в торговельній політиці та на фінансових ринках) у поєднанні з традиційними оперативними даними (термін виконання замовлень, рівень буферного запасу, обсяг замовлення тощо) у базі звітності з фінансової діяльності.

3.2 Вдосконалення системи управління підприємством

Приватне акціонерне товариство «Вінницький завод «Маяк» має складну організаційну структуру управління (рис. 3.1).

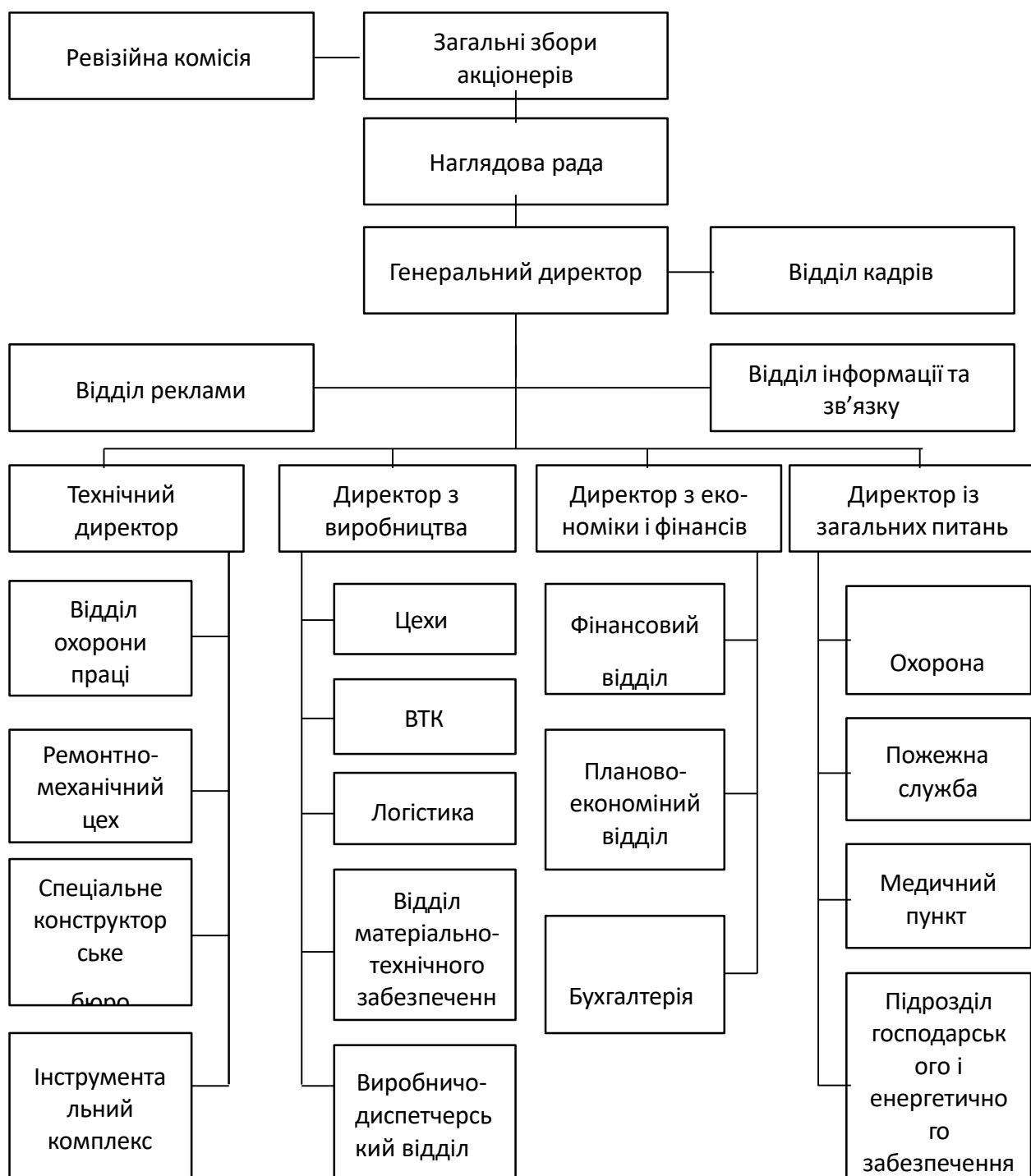

Рисунок 3.1 – Організаційна структура управління підприємства

Аналіз організаційної структури управління ПрАТ "Вінницький завод" Маяк " показує, що вона традиційна для суб'єктів, які використовують акціонерні товариства як організаційно-правову форму господарювання.. Основним законодавчим органом управління підприємством є загальні

збори акціонерів. У проміжках між загальними зборами ці функції виконує Наглядова рада. Виконавчі функції з управління підприємством покладено на Генеральну дирекцію.

У повноваження Генеральної дирекції входить вирішення всіх питань, пов'язаних з управлінням повсякденною діяльністю компанії, за винятком тих, які відносяться до виняткових повноважень загальних зборів і наглядової ради. Рада директорів несе відповідальність за проведення Загальних зборів та Ревізійної комісії та організовує виконання їх рішень. Рада директорів діє від імені компанії в межах, передбачених статутом компанії та законодавством.

Правління (в інших документах - Комітет з управління) складається з 7 членів і обирається Наглядовою радою компанії строком до 5 років. Голова правління-генеральний директор ПрАТ "Вінницький завод" Маяк " та член Правління: технічний директор, директор з виробництва, директор з економіки та фінансів, головний бухгалтер, помічник Генерального директора з загальних питань, керівник спеціального конструкторсько-технічного бюро [81, 82].

ПрАТ "Вінницький завод" Маяк " має лінійно-функціональну структуру управління, в якій процес управління заснований на розподілі повноважень і відповідальності між співробітниками відповідно до функцій управління. Перевага такої структури в тому, що структура управління лінійними функціями передбачає, що співробітник отримує накази, що підлягають безумовному виконанню, тільки безпосередньо від лінійного менеджера. У той же час лінійний менеджер не підпорядковується безпосередньо керівнику функціонального відділу управлінського апарату.

Така структура управління, завдяки своїй ієрархії, забезпечує швидку реалізацію управлінських рішень, сприяє спеціалізації та підвищенню ефективності функціональних підрозділів, дає можливість оперативно оперувати всіма видами ресурсів.

У той же час лінійна структура управління функціями має свої недоліки. Відсутність тісних зв'язків і взаємодії на горизонтальному рівні між виробничими підрозділами. Особи, які приймають рішення, як правило, не беруть участі в їх реалізації, тому відповідальність виконавця недостатня. Постійна загроза надмірної централізації управління і т. д.

Якщо проаналізувати стан управління грошовими потоками на ПрАТ "Вінницький завод" Маяк", то можна сказати, що дана система управління має певні недоліки. Зокрема, в організаційній структурі управління підприємством відсутній так званий кеш-менеджер, завданням якого є синхронізація грошових потоків та координація зусиль усіх підрозділів підприємства щодо нейтралізації ризиків неплатежів. Сьогодні всі ці функції розподілені по окремих підрозділах підприємства, що значно знижує ефективність управління грошовими потоками в діяльності підприємства. Тому, на наш погляд, бажано провести певну реструктуризацію системи управління підприємством з метою підвищення ефективності управління рухом коштів, які постійно виникають у процесі діяльності підприємства.

Для ефективнішого управління господарською діяльністю важливо враховувати і використовувати можливості та переваги, які має підприємство. З метою виявлення таких сторін важливо здійснити SWOT-аналіз з метою виявлення таких переваг. Поряд з цим важливо врахувати проблеми та ризики, які виявляють слабкі сторони діяльності підприємства.

В таблиці 3.2 визначено основні загрози, слабкі сторони, можливості та сильні сторони ПрАТ "Вінницький завод "Маяк"

Таблиця 3.2 - SWOT-аналіз ПрАТ "Вінницький завод "Маяк"

Можливості	Загрози
------------	---------

Підприємство сприйнятливє до інновацій	Високі процентні ставки банківського кредиту
Збільшення чисельності персоналу	Інфляція, девальвація гривні
Зростання обсягів промислового виробництва	Воєнний стан в країні
Виробництво нової конкурентоспроможної продукції	Зниження купівельної спроможності населення
Можливість диверсифікації виробництва	Конкуренція на ринку посилюється
	Нестійке фінансове становище підприємства
	Великі обсяги готової продукції на складах
Сильні сторони	Слабкі сторони
Високий рівень Якості продукції	Відсутність системи збору й аналізу інформації про ринок
Відома торговельна марка	Високі витрати на логістичний процес
Можливість обслуговування додаткових груп споживачів	Низький рівень аналітичної роботи на підприємстві
Забезпеченість матеріально-технічними потужностями	Відсутність системи контролінгу, не враховується принцип рентабельності продажів при формуванні системи логістичного забезпечення
Високий рівень кваліфікації персоналу	Відсутність чітко вираженої стратегії підприємства

Отже, не дивлячись на складне становище і загрози у зв'язку з воєнним станом, підприємство має потенціал та можливості, зокрема, високий рівень

кваліфікації персоналу, високий рівень якості продукції, відома торгівельна марка, сприйняття інновацій тощо.

ВИСНОВКИ

Отже, після проведення досліджень щодо формування, управління та оптимізації грошового потоку на підприємстві можна зробити наступні висновки:

На сьогоднішній день питання визначення поняття "грошовий потік" є відкритим, актуальним і привертає увагу вітчизняних і зарубіжних авторів. Грошовий потік підприємства-це складне явище, що є одним з найважливіших елементів всієї фінансово-господарської діяльності підприємства, яке повинно бути всебічно розглянуто і інтегровано з усією системою аналізу і управління.¹ Загалом, управління грошовими потоками та їх оптимізація є важливими елементами фінансової політики компанії, що охоплюють всю систему управління компанією. Важко переоцінити важливість грошового потоку та його оптимізації. Тому що його якість і ефективність залежать не тільки від стійкості в певний період, а й від можливості подальшого розвитку для досягнення економічного успіху в довгостроковій перспективі.

Аналіз грошових потоків здійснювався на базі фінансової звітності ПрАТ "Вінницький завод "Маяк".

Компанія спеціалізується на виробництві різноманітного обладнання, включаючи електронагрівачі, побутову техніку, Інверторні зварювальні апарати, радіатори для гарячого водопостачання та іншу промислову продукцію.

Компанія може проводити дослідження та розробки для вдосконалення своїх технологій, а також надавати консультаційні послуги в галузі електроніки та інновацій. Компанія також може активно займатися рекламною діяльністю для просування продукції на ринку.

Здатність компанії успішно продавати свою продукцію на міжнародному ринку свідчить про високий рівень якості та конкурентоспроможності її продукції. Широкий спектр діяльності, включаючи дослідницькі та комерційні аспекти, свідчить про його багатогранний підхід до бізнесу.

Під час аналізу грошового потоку підприємства було виявлено, що підприємство отримує доходи від основної, інвестиційної та фінансової діяльності.

В цілому фінансовий стан підприємства є досить добрим, проте, якщо підприємство змінить свою стратегію управління грошовими коштами та застосує наведені заходи, його фінансовий стан суттєво покращиться. Тоді підприємство матиме вільні грошові кошти, які можна буде вкладати як у виробничі запаси, так і інвестувати в цінні папери та акції або навіть у нерухомість чи розширювати основні фонди будівлями, офісами та приміщеннями.

Динаміка грошових потоків, на жаль, на підприємстві погіршується. Основна складова надходжень від реалізації продукції зменшилась у 2023 році на 210157 тис. грн. порівняно з 2022 роком, хоча в попередні роки спостерігалась позитивна динаміка. Така ж негативна динаміка прослідковується і щодо інших джерел надходжень, зокрема, цільового фінансування, надходжень авансів від покупців і замовників, надходження від повернення авансів, інші надходження. Зросли надходження лише операційної оренди та від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках.

Оскільки зменшилось виробництво і реалізація продукції, то логічно, що зменшились і окремі види негативного грошового потоку, зокрема, витрачання на оплату товарів, праці, відрахування на соціальні заходи, зобов'язання з податків і зборів. Але надходження знижувались більшими темпами за витрати, що призвело до зменшення грошового потоку від операційної діяльності загалом. Якщо в 2022 році чистий грошовий потік від інвестиційної діяльності склав 36, 964 млн. грн., то в 2023 році - лише 15, 197 млн грн., що на майже 22 млн грн менше. Хоча це краще, ніж у 2021 році, коли чистий грошовий потік від операційної діяльності мав негативне значення.

З точки зору якості чистого грошового потоку це свідчить про зниження якості, оскільки основна і найважливіша складова чистого грошового потоку повинна бути сформована від основної, тобто від операційної діяльності.

Розроблено модель оптимізації грошових потоків ("OCF-модель" (optimization cash flows)). Завдяки даній моделі можна розрахувати ефективність грошових потоків підприємства

Аналізуючи показники ефективності використання грошових коштів можна сказати, що підприємство є ліквідним і має можливість погасити свою заборгованість. На основі виконаного аналізу розроблено пропозиції та рекомендації щодо вдосконалення управління грошовими потоками:

1. Застосувати систему "прискорення-уповільнення" платіжного обороту на підприємстві.

Прискорення надходжень може здійснюватися як результат покращення роботи з дебіторами, використання сучасних методів дебіторської заборгованості. Для отримання уявлення про надійність дебіторів доцільно відстежувати ключові показники ризику (кредитна історія, географічна концентрація).

2. Використання інформаційних технологій щодо управління грошовими потоками сприятиме прийняттю ефективних управлінських рішень. На сьогодні розроблені СППР для різних функцій управлінського процесу, в тому числі управління грошовими потоками.
3. Організація господарської діяльності на основі інноваційних технологій.

Впроваджуючи таке креативне рішення у сфері інноваційних логістичних технологій як програма «двійник/копія» підприємства можуть значно підвищити здатність долати фінансові кризи, а також справлятися з повсякденною нестабільністю. У програмі «двійник/ копія» можна змоделювати продуктивність усього логістичного ланцюга на деякий

період наперед, при цьому чітко визначаючи споживачів, які можуть постраждати від збоїв у логістиці.

4. Менеджмент логістичного ланцюга.

5. Виникнення можливих ризиків при роботі з постачальниками та коригування відносин забезпечать доступність ресурсів та прозорість на усіх рівнях постачання у логістичній системі.

Комплексний моніторинг можливих фінансових ризиків, допомагає розробити комплекс заходів швидкого реагування, який формується на основі даних, що відображають зовнішні показники (соціальна динаміка, зміни в торговельній політиці та на фінансових ринках) у поєднанні з традиційними оперативними даними (термін виконання замовлень, рівень буферного запасу, обсяг замовлення тощо) у базі звітності з фінансової діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Костецький В. В., Бутов А. М. Управління фінансовими потоками підприємства з позиції фінансової логістики. Інноваційна економіка, № 3-4. 2018. С. 139-145.
<http://www.inneco.org/index.php/innecoua/article/view/277> (Дата звернення: 18.05.2024).
2. Кустріч Л. Управління фінансовими потоками в логістичних системах у посткризовий період. Економіка та суспільство. 2022. №45. Режим доступу: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1934> (Дата звернення: 29.04.2024).
3. Бондаренко О. С. Обґрунтування наукових підходів до визначення фінансових потоків. Бізнес Інформ. 2014. № 1. С. 241–247.
4. Волинчук Ю. В. Методичні підходи до аналізу фінансових потоків підприємства. Глобальні та національні проблеми економіки. 2015. Випуск 3. С. 240-245.
5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (Дата звернення: 29.04.2024).
6. Дікань Л. В., Малахов В. А. Теоретичні аспекти сутнісного розуміння фінансових потоків промислового підприємства. *Економіка розвитку*. 2011. № 4(60). С. 76-80.
7. Подольська О.В. Фінансовий аналіз / О. В. Подольська, О. В. Яріш. К.: Центр навчальної літератури, 2007. 488 с.
8. Крикавський Є. В. Логістика. Основи теорії. Львів : Національний університет «Львівська політехніка», 2006. 456 с.
9. Азаренкова Г. М. Фінансові ресурси та фінансові потоки (теоретичний аналіз). Харків : ПП Яковлєва, 2003. 103 с.
10. Єрмошкіна О. В. Управління фінансовими потоками промислових підприємств: теорія, практика, перспективи. Донецьк : Національний гірничий університет, 2009. 479 с.

11. Самородова Н.М. Грошові потоки як один із основних елементів дослідження в системі аналізу та управління підприємством / Н.М. Самородова, С.В. Шубіна, І.В. Без'язична // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. 2021. №1. С. 70-74.
12. Фінансовий аналіз / [Білик М. Д., Павловська О. В., Притуляк Н. М., Невмержицька Н. Ю.]. – [2-ге вид., без змін]. К.: КНЕУ, 2007. 592 с.
13. Білик М. Д. Грошові потоки підприємств у мікро- та макроекономічному аспекті / Білик М. Д., Надточій С. І. // Фінанси підприємств. 2007. № 6. С. 133–147.
14. Майборода О. В. Управління фінансовими потоками підприємства: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.10.01 «Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка». Суми, 2006. 22 с.
15. Кривенко А. Е. Формування та ефективне використання фінансових ресурсів підприємства. Ефективна економіка. 2015. № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3818> (дата звернення: 14.04.2024).
16. Єрешко Ю.О. Економічна сутність грошового потоку підприємства // Економічний вісник НТУУ «КПІ». 2008. № 5. С. 12 – 18.
17. Сайт ПрАТ “Вінницький завод “Маяк”. Режим доступу: <https://termia.com.ua/> (Дата звернення: 29.04.2024).
18. Ігоніна К.А. Теоретичні аспекти планування грошових потоків підприємств. // Актуальні проблеми економіки. 2004. № 5 (35). С. 18-24
19. Крайник О.П. Фінансовий менеджмент. - К.: Інтеллект, 2004. 325 с.
20. Жалко О.В. Факторна оцінка ефективності інвестиційних грошових потоків акціонерних товариств / О.В. Жалко // Наука і економіка : наук.-теорет. журнал Хмельницького економічного університету. 2021. № 2 (18). С. 42-47.
21. Мороз О. О., Безсмертна О. В. Куйбіда В. Ю. Логістичні системи управління запасами. IV Міжнародна науково-практична конференція

«Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні», 12 березня 2021. – Вінниця : Вінницький національний технічний університет, 2021.

Додаток А

Фінансова звітність ПрАТ “Вінницький завод “Маяк” за 2021-2023 рр.

			КОДИ
			Дата 01.01.2023
Підприємство	ПРИВАТНЕ ГОВАРИСТВО "ВІННИЦЬКИЙ ЗАВОД "МАЯК"	АКЦІОНЕРНЕ за ЄДРПОУ	14307771
			UA050200300 10063857
Територія	Вінницька обл.	за КАТОТТГ	230
Організаційно- правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	27.51
Вид економічної діяльності	Виробництво електричних побутових приладів	за КВЕД	

Середня кількість працівників: 581

Адреса, телефон: 21029 м. Вінниця, вул.Хмельницьке шосе,105, (0432)51-15-11

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Консолідован
ий баланс
(Звіт про
фінансовий
стан)на
31.12.2022 р.
Форма №1-к

Код за
ДКУД 1801007

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	185	120
первісна вартість	1001	276	320
накопичена амортизація	1002	(91)	(200)

Незавершені капітальні інвестиції	1005	3 319	4 978
Основні засоби	1010	26 222	39 401
первісна вартість	1011	80 269	100 145
знос	1012	(54 047)	(60 744)
Інвестиційна нерухомість	1015		
первісна вартість	1016		
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020		
первісна вартість	1021		
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	2 046	2 046
інші фінансові інвестиції	1035	12 573	12 573
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045	1 118	1 404

Гудвіл	1050		
Гудвіл при консолідації	1055		
Відстрочені аквізичні витрати	1060		
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	45 463	60 522
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	93 835	122 069
Виробничі запаси	1101	45 061	66 488
Незавершене виробництво	1102	5 827	3 727
Готова продукція	1103	40 539	50 856
Товари	1104	2 408	998
Поточні біологічні активи	1110		
Депозити перестрахування	1115		
Векселі одержані	1120		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	55 673	80 113
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	29 491	56 382
з бюджетом	1135	2 985	2 952
у тому числі з податку на прибуток	1136		
з нарахованих доходів	1140		
із внутрішніх розрахунків	1145	1 184	30 949
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	3 441	2 030
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	31 439	37 352
Готівка	1166	38	26
Рахунки в банках	1167	31 401	37 326
Витрати майбутніх періодів	1170	209	237
Частка перестраховика у страхових резервах	1180		
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181		
резервах збитків або резервах належних виплат	1182		
резервах незароблених премій	1183		

інших страхових резервах	1184		
Інші оборотні активи	1190	10 544	10 576
Усього за розділом II	1195	228 801	342 660
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	274 264	403 182

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	31 725	31 725
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401		
Капітал у дооцінках	1405	9 259	8 717

Додатковий капітал	1410	2 659	2 657
Емісійний дохід	1411		
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1415	1 982	1 982
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	171 186	240 521
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435		
Неконтрольована частка	1490		
Усього за розділом I	1495	216 811	285 602
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510	6 562	26 062
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525		
Благодійна допомога	1526		
Страхові резерви	1530		
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531		
резерв збитків або резерв належних виплат	1532		
резерв незароблених премій	1533		
інші страхові резерви	1534		
Інвестиційні контракти	1535		
Призовий фонд	1540		
Резерв на виплату джек-поту	1545		
Усього за розділом II	1595	6 562	26 062
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	4 000	1 332
Векселі видані	1605		
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	25 609	14 941

розрахунками з бюджетом	1620	1 337	11 253
у тому числі з податку на прибуток	1621	103	8 846
розрахунками зі страхування	1625	1 033	763
розрахунками з оплати праці	1630	4 751	3 434
одержаними авансами	1635	6 276	16 787
розрахунками з учасниками	1640		
із внутрішніх розрахунків	1645	4 647	32 405
страховою діяльністю	1650		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670		
Інші поточні зобов'язання	1690	3 238	10 603
Усього за розділом III	1695	50 891	91 518
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами	1700		

вибуття			
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		
Баланс	1900	274 264	403 182

Примітки: даних немає

Керівник

Терліковський Василь Васильович

Головний бухгалтер

Прокопчук Наталія Антонівна

Підприємство	ПРИВАТНЕ ТОВАРИСТВО "ВІННИЦЬКИЙ ЗАВОД "МАЯК"	АКЦІОНЕРНЕ за ЄДРПОУ	КОДИ
			Дата 01.01.2023
			14307771

**Консолідований звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)**

за 2022 рік
Форма №2-к

I. Фінансові результати

Код за ДКУД	1801008
----------------	---------

Стаття	Код рядк а	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	644 809	384 083
Чисті зароблені страхові премії	2010		
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестраховування	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(430 274)	(332 468)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий:	2090	214 535	51 615
прибуток			
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		

Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120	37 660	57 687
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123		
Адміністративні витрати	2130	(21 234)	(21 280)
Витрати на збут	2150	(22 398)	(12 463)
Інші операційні витрати	2180	(97 941)	(40 783)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за	2181		

справедливою вартістю			
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності:	2190	110 622	34 776
прибуток			
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	1 695	
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240	266	
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250	(3 924)	(2 016)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(11 666)	(923)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування:	2290	96 993	31 843
прибуток			
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-17 220	-4 950
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:	2350	79 773	26 893
прибуток			
збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	542	3 773
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		

Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	542	3 773
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	542	3 773
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	80 315	30 666
Чистий прибуток (збиток), що належить:	2470		
власникам материнської компанії			
неконтрольованій частці	2475		
Сукупний дохід, що належить:	2480		
власникам материнської компанії			
неконтрольованій частці	2485		

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Матеріальні затрати	2500	355 099	267 582
Витрати на оплату праці	2505	105 915	83 229
Відрахування на соціальні заходи	2510	22 947	18 212
Амортизація	2515	7 176	6 738
Інші операційні витрати	2520	93 478	30 124
Разом	2550	584 615	405 885

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Середньорічна кількість простих акцій	2600	18 232 661	18 232 661
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	18 232 661	18 232 661
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	4,375280	1,474990
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	4,375280	1,474990
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,60	0,60

Примітки: Даних немає

Керівник

Терліковський Василь Васильович

Головний бухгалтер

Прокопчук Наталія Антонівна

Додаток Б

Ілюстративний матеріал до бакалаврської дипломної роботи

Ілюстративний матеріал до бакалаврської дипломної роботи на тему

**ЛОГІСТИЗАЦІЯ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА
(НА ПРИКЛАДІ ПРАТ “ВІННИЦЬКИЙ ЗАВОД “МАЯК”)**

Керівник : д-р екон. наук, професор О.О. Мороз

Виконав: Бирлінський А. П.

Вінниця-2024

1

Слайд 1 - Роль і значення грошових потоків на підприємстві

Функції грошових потоків	Характеристика функцій
1) обслуговують процес господарської діяльності підприємства	Темпи цього розвитку і фінансова стійкість підприємства багато в чому визначаються ступенем синхронізації різних видів фінансових потоків один з одним за обсягом і часом. Такий високий рівень синхронізації забезпечує значне прискорення в реалізації стратегічних цілей розвитку компанії;
2) сприяє підвищенню ритмічності здійснення операційного процесу підприємства	Ефективно організовані фінансові потоки підприємства, підвищуючи ритмічність здійснення операційного процесу, забезпечують зростання обсягу виробництва та реалізації продукції;
3) дозволяє скоротити потребу підприємства у позиковому капіталі.	Активно управляючи фінансовими потоками, можна забезпечити більш раціональне та економне використання власних фінансових ресурсів, сформованих із внутрішніх джерел, знизити залежність темпів розвитку підприємства від залучених кредитів.
4) є важливим фінансовим важелем забезпечення прискорення обороту капіталу підприємства	Цьому сприяє скорочення тривалості виробничого і фінансового циклів, що досягається у процесі результативного управління фінансовими потоками, а також зниження потреби в капіталі, що обслуговує господарську діяльність .
5) забезпечує зниження ризику неплатоспроможності підприємства.	Синхронізація надходження і виплат коштів, що досягається у процесі управління фінансовими потоками підприємства, дозволяє усунути фактор виникнення його неплатоспроможності;
6) дозволяють підприємству отримувати додатковий прибуток, що генерується	Йдеться насамперед про ефективне використання тимчасово вільних залишків коштів у складі оборотних активів, а також накопичення інвестиційних ресурсів у здійсненні фінансових інвестицій.

Слайд 2 – Аналіз основних показників господарської діяльності ПрАТ
«Вінницький завод «Маяк» за 2021-2023 рр.

Показники	Роки			Абсолютне відхилення, +,-		Відносне відхилення, %	
	2021	2022	2023	2022 від 2021	2023 від 2022	2022 від 2021	2023 від 2022
1. Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	384083	644809	279860	260726	-364949	67,88	-56,60
2. Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	332468	430274	200794	97806	-229480	29,42	-53,33
3. Валовий прибуток (збиток), тис. грн.	51615	214535	79066	162920	-135469	315,64	-63,15
4. Повна собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	366211	473906	239145	107695	-234761	29,41	-49,54
5. Прибуток від реалізації продукції, тис. грн.	17872	170903	239939	153031	69036	856,26	40,39
6. Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	26893	79773	18605	52880	-61168	196,63	-76,68
6. Середньорічна чисельність персоналу, осіб	585	581	510	-4	-71	-0,68	-12,22

Слайд 3 - Грошовий потік від операційної діяльності ПрАТ
«Вінницький завод «Маяк» за 2021-2023 рр.

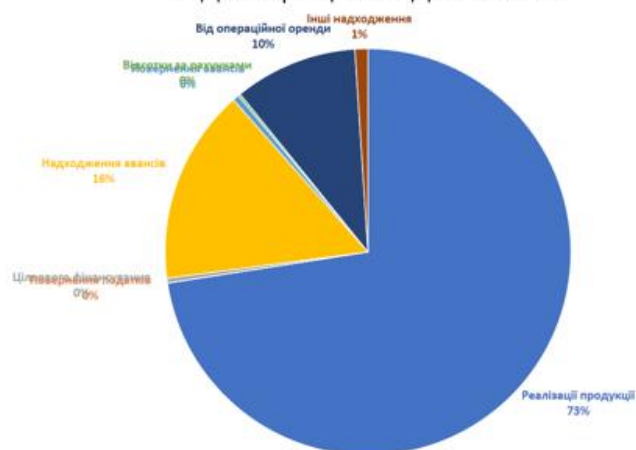
Стаття, тис. грн.	Роки			Абсолютне відхилення	
	2021р.	2022 р.	2023 р.	2022-2021	2023-2022
Надходження від Реалізації продукції	332754	465642	255485	132888	-210157
Повернення податків і зборів	-	-	49	-	-
Цільового фінансування	3319	1471	1271	-1848	-200
Надходження авансів від покупців і замовників	76924	263909	54706	186985	-209203
Надходження від повернення авансів	218	2955	1807	2737	-1148
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	-	-	655	-	-
Від операційної оренди	23648	25715	34558	2067	8843
Інші надходження	43	28093	3624	28050	-24469

Продовження слайду 3

Витрачання на оплату Товарів	195882	314211	168601	118329	-145610
Праці	70541	88435	48521	17894	-39914
Відрахувань на соціальні заходи	18520	23375	14086	4855	-9289
Зобов'язань з податків і зборів	31180	64750	33789	33570	-30961
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	7138	8778	11565	1640	2787
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	5638	31478	8118	25840	-23360
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	18404	24494	14106	6090	-10388
Витрачання на оплату авансів	166321	242279	37313	75958	-204966
Витрачання на оплату повернення авансів	239	6005	1171	5766	-4834
Інші витрачання	6688	11766	33477	5078	21711
Чистий рух коштів від операційної діяльності	-52465	36964	15197	89429	-21767

1

Слайд 5 - Структура позитивного грошового потоку від операційної діяльності

1

Слайд 6 - Чистий грошовий потік від господарської діяльності ПрАТ
«Вінницький завод «Маяк»» за 2021-2023 рр.

Стаття	Роки			Абсолютне відхилення	
	2021р.,	2022 р.	2023 р.	2022- 2021	2023-2022
Чистий рух коштів від операційної діяльності	-52465	36964	15197	89429	-21767
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	30945	-34863	31412	-65808	66275
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	17369	2051	-37126	-15318	-39177
Чистий рух коштів за звітний період	-4151	4152	9483	8303	5331
Залишок коштів на початок року	36616	31435	37352	-5181	5917
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	-1026	1761	1282	2787	-479
Залишок коштів на кінець року	31439	37352	48117	5913	10765

1

Слайд7 - Аналіз ефективності руху грошових потоків по Коефіцієнт ліквідності
грошового потоку

Коефіцієнт ліквідності грошового потоку	р. 1 / р. 3 норматив ≥ 1	0,944
Коефіцієнт поточної платоспроможності	р. 2 / р. 4	1,045
Коефіцієнт абсолютної платоспроможності	р. 7 / р. 8	0,665
Достатність грошового потоку від операційної (поточної) діяльності для погашення зобов'язань	(р. 2 - р. 4) / р. 6	-0,290
Достатність ГК для самофінансування	(р. 2 - р. 4) / р. 5	2,709
Коефіцієнт достатності чистого грошового потоку	р. 12 / (р. 13 + р. 14 + р. 15)	0,181
Коефіцієнт забезпеченості грошовими коштами, всього	(Залишок ГК на п. р. + р. 1) / р. 3	1,030
Коефіцієнт забезпеченості грошовими коштами за поточною діяльністю	(Залишок ГК на п.р. + р.2) / р.4	1,050
Коефіцієнт оборотності грошових коштів, оборотів	р. 16 / р.7	6,55
Період обороту грошових коштів, днів	365/к-т оборотності	56
Коефіцієнт ефективності грошових потоків	(р. 1 - р. 3) / р. 3	-0,005
Коефіцієнт рентабельності притоку грошових коштів	р. 9 / р. 1	0,045
Коефіцієнт рентабельності відтоку грошових коштів	р. 9 / р. 3	0,043
Коефіцієнт рентабельності залишку грошових коштів	р. 9 / р.7	0,435
Грошова рентабельність продажу	р. 12 / р. 16	0,054 (або 5,4 %)

Слайд 8 - Напрями вдосконалення логістизації грошових потоків

Удосконалення системи управління грошовими потоками на підприємстві

Прискорення надходжень, уповільнення витрат

Використання інформаційних технологій в кеш-менеджменті

Організація діяльності на основі інноваційних технологій

Активізація роботи з постачальниками

Менеджмент логістичного ланцюга

Зниження фінансових ризиків

Додаток В

Протокол перевірки бакалаврської дипломної роботи на наявність текстових запозичень

Назва роботи:

ЛОГІСТИЗАЦІЯ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА
(НА ПРИКЛАДІ ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
“ВІННИЦЬКИЙ ЗАВОД “МАЯК”)Тип роботи: БДР

(БДР, МКР)

Підрозділ кафедра підприємництва, логістики та менеджменту

(кафедра, факультет (інститут), навчальна група)

Показники звіту подібності Unicheck

Оригінальність	72,6	Схожість	27,4
----------------	------	----------	------

Аналіз звіту подібності (відмітити потрібне)

☒

Запозичення, виявлені у роботі, оформлені коректно і не містять ознак плагіату.

☐

Виявлені у роботі запозичення не мають ознак плагіату, але їх надмірна кількість викликає сумніви щодо цінності роботи і відсутності самостійності її автора. Роботу направити на доопрацювання.

☐

Виявлені у роботі запозичення є недобросовісними і мають ознаки плагіату та/або в ній містяться навмисні спотворення тексту, що вказують на спроби приховування недобросовісних запозичень.

Особа, відповідальна за перевірку

(підпис)Пілявоз Т. М.
(прізвище, ініціали)

Ознайомлені з повним звітом подібності, який був згенерований системою Unicheck щодо роботи.

Автор роботи

(підпис)Бирлінський А. М.
(прізвище, ініціали)

Керівник роботи

(підпис)Мороз О. О.
(прізвище, ініціали)